

PREZYDENT MIASTA KROSNA

SPRAWOZDANIE

z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
w Krośnie za rok 2021

Krosno, marzec 2022r.

W Gminie Miasto Krosno według danych statystycznych Głównego Urzędu Statystycznego, stan na 31 grudnia 2020r. (ostatnie opublikowane dane demograficzne roczne GUS) zamieszkuje 45.944 mieszkańców, w tym:

- kobiet - 24.276,
- mężczyzn - 21.668.

Krosno należy do rejonów o niższej stopie bezrobocia, jednakże bezrobocie stanowi jedną z głównych przyczyn trudnej sytuacji materialno – bytowej klientów pomocy społecznej. Z danych sprawozdawczych Powiatowego Urzędu Pracy w Krośnie, stan na dzień 31 grudnia 2021r., wynika że stopa bezrobocia wynosiła – 2,5% i zmniejszyła się w porównaniu z grudniem 2020r. o 0,7 pkt procentowego. Porównawczo, stopa bezrobocia badana w tym samym okresie, w powiecie krośnieńskim wynosiła 5,6%, w woj. podkarpackim 8,1%, w Polsce 5,4%. Na dzień 31 grudnia 2021r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy wynosiła 701 osób, w tym: kobiet - 373, mężczyzn - 328. Z ogólnej liczby osób bezrobotnych: z prawem do zasiłku było 90 osób, bez prawa do zasiłku było 611 osób.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie jest jednostką organizacyjną gminy Miasta Krosna. Z uwagi na fakt, że Krosno jest gminą o statusie miasta na prawach powiatu, Ośrodek wykonuje zadania pomocy społecznej należące do właściwości gminy i do właściwości powiatu.

Wykonując zadania własne gminy i powiatu w zakresie pomocy społecznej Ośrodek kieruje się ustaleniami Prezydenta Miasta Krosna i nadzór nad wykonaniem tych zadań sprawuje bezpośrednio Prezydent Miasta Krosna. Wykonując zadania zlecone gminie i powiatowi z zakresu administracji rządowej Ośrodek kieruje się ustaleniami przekazanymi gminie przez Wojewodę Podkarpackiego, który sprawuje nadzór i kontrolę nad wykonywaniem tych zadań, a także nad jakością wykonywanych usług pomocy społecznej oraz zatrudnianiem pracowników socjalnych.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie powstał w celu realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej, ale wykonywał również inne zadania zlecone lub własne gminy, w tym z zakresu: wspierania rodziny i pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów, świadczenia wychowawczego, wspierania kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, świadczenia „Dobry Start”, funduszu alimentacyjnego, dodatków mieszkaniowych i energetycznych, przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii, rehabilitacji zawodowej i społecznej, zatrudnienia socjalnego, ustawy o Karcie Polaka, a także ochrony środowiska (program „Czyste powietrze”).

W ramach swojej działalności MOPR prowadził obsługę organizacyjno-administracyjną Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Do dnia 30.09.2021 r. w strukturze Ośrodka funkcjonował także Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności dla Miasta Krosna i Powiatu Krośnieńskiego.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie ma następujące źródła finansowania:

- 1) dotacja budżetu państwa,
- 2) dotacja budżetu gminy/powiatu.

Na działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Krośnie na rok 2021 zaplanowano następujące środki finansowe:

Zaplanowana kwota ogółem		74 897 442,44 zł
w tym:	ze środków budżetu państwa	64 965 491,60 zł
	ze środków budżetu Gminy M. Krosno	9 680 929,84 zł
	ze środków budżetu Powiatu Krośnieńskiego	18 750,00 zł
	ze środków budżetu innych powiatów	232 271,00 zł

Z ogólnej kwoty zaplanowano na:

Utrzymanie ośrodka		3 915 213,00 zł
w tym:	środki budżetu państwa	587 521,00 zł
	środki budżetu gminy	3 327 692,00 zł
Zasiłki i pomoc w naturze		2 605 584,00 zł
w tym:	środki budżetu państwa	2 465 518,00 zł
	środki budżetu gminy	140 066,00 zł
Składki na ubezpieczenie zdrowotne pokrywane od zasiłków stałych oraz uczestników CIS		138 011,00 zł
w tym:	środki budżetu państwa	138 011,00 zł
Dożywianie – posiłki i zasiłki na zakup posiłku lub żywności		758 355,00 zł
w tym:	środki budżetu państwa	459 942,00 zł
	środki budżetu gminy	298 413,00 zł
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie		69 866,00 zł
w tym:	środki budżetu państwa	7 200,00 zł
	środki budżetu gminy	62 666,00 zł
Interwencja kryzysowa i mieszkanie chronione		234 347,00 zł
	środki budżetu gminy	234 347,00 zł
Wsparcie Rodziny i Piecza Zastępcza		1 646 470,00 zł
w tym:	środki budżetu państwa	398 141,16 zł
	środki budżetu Gminy M. Krosno	1 016 057,84 zł
	środki budżetu innych powiatów	232 271,00 zł
Przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii		736 896,00 zł
	środki budżetu gminy	736 896,00 zł
Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności		743 607,44 zł
w tym:	środki budżetu państwa	724 857,44 zł
	środki budżetu Gminy M. Krosno	0,00 zł
	środki budżetu Powiatu Krośnieńskiego	18 750,00 zł
Świadczenia rodzinne i świadczenia alimentacyjne oraz składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne		16 285 236,00 zł
w tym:	środki budżetu państwa	16 285 236,00 zł
Pomoc państwa w wychowywaniu dzieci		43 580 000,00 zł
w tym:	środki budżetu państwa	43 580 000,00 zł
Rządowy program „Dobry Start”		1 790,00 zł
w tym:	środki budżetu państwa	1 790,00 zł

Dodatki mieszkaniowe		489 540,00 zł
w tym:	środki budżetu gminy	489 540,00 zł
Dopłata do czynszów		280 275,00 zł
w tym:	środki budżetu państwa	280 275,00 zł
Dodatki energetyczne		12 000,00 zł
w tym:	środki budżetu państwa	12 000,00 zł
Pobyt w domach pomocy społecznej		3 217 327,00 zł
w tym:	środki budżetu gminy	3 217 327,00 zł
Ośrodki wsparcia – pobyt w schroniska		157 925,00 zł
w tym:	środki budżetu gminy	157 925,00 zł
Program „Wspieraj Seniora”		25 000,00 zł
w tym:	środki budżetu państwa	25 000,00 zł

I. POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna powinna, na miarę możliwości, doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Prawo do świadczeń z pomocy społecznej uwarunkowane jest wykazaniem się własną aktywnością w zakresie zaspokajania swych potrzeb życiowych. Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy. Potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej mają osoby i rodziny, które spełniają kryterium dochodowe określone w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Kryteria dochodowe podlegają weryfikacji co 3 lata.

W 2021r. kryterium dochodowe wynosiło:

- dla osoby samotnie gospodarującej 701 zł,
- na osobę w rodzinie 528 zł.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie, pomimo przekroczenia kryterium dochodowego, może być przyznany:

- zasiłek celowy na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną, płatny z budżetu państwa,
- zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego, płatny z budżetu gminy,
- specjalny zasiłek celowy, płatny z budżetu gminy,
- pomoc pieniężna lub pomoc rzeczowa pod warunkiem zwrotu w części lub całości kwoty zasiłku lub wydatków na pomoc rzeczową (szczegółowe zasady zwrotu tych świadczeń określa Uchwała Nr XXII/497/04 Rady Miasta Krosna z dnia 31 sierpnia 2004 r.).

Pomoc w formie posiłku lub świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności udzielana jest osobom w ramach programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”, w przypadku gdy ich dochód nie przekracza 150% kryterium do

pomocy społecznej. Powyższa pomoc realizowana jest zgodnie z uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 - 2023, po podjęciu przez Radę Miasta Krosna uchwały o podwyższeniu kryterium dochodowego.

Przyznanie świadczeń z pomocy społecznej poprzedzone jest rodzinnym wywiadem środowiskowym i następuje w formie decyzji administracyjnej. Wyjątek stanowią świadczenia w postaci interwencji kryzysowej, pracy socjalnej, poradnictwa, przyznanie biletu kredytowanego, a także świadczenie w postaci wynagrodzenia należnego opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznanej przez sąd, które nie wymagają wydania decyzji administracyjnej.

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- 1) ubóstwa,
- 2) sieroctwa,
- 3) bezdomności,
- 4) bezrobocia,
- 5) niepełnosprawności,
- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- 7) przemocy w rodzinie,
- 7a) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- 9) bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- 10) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczpospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy,
- 11) trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego,
- 12) alkoholizmu lub narkomanii,
- 13) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- 14) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W 2021r. pomocą społeczną, łącznie z pracą socjalną, objęte były 1.143 rodziny, w tym 718 osób stanowiły osoby samotnie gospodarujące. W ramach zadań zleconych i zadań własnych świadczenia przyznano 1.055 osobom z 907 rodzin.

Najczęstszymi przyczynami kwalifikującymi do pomocy były: długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność oraz bezrobocie. Wśród klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w 582 rodzinach długotrwała lub ciężka choroba była zasadniczym powodem ubiegania się o pomoc, w 381 rodzinach - niepełnosprawność, a w 328 rodzinach – bezrobocie.

Do negatywnych zjawisk mających wpływ na funkcjonowanie rodzin należała także bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych oraz nadużywanie alkoholu. Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych zdiagnozowano w 127 rodzinach objętych pomocą społeczną, a problem alkoholowy w 170 rodzinach.

Z ogólnej liczby rodzin objętych pomocą społeczną: 253 rodziny to rodziny z dziećmi, z tej liczby:

- 63 rodziny - to rodziny posiadające troje i więcej dzieci (rodziny wielodzietne),
- 105 rodzin - to rodziny niepełne.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie w 2021r. udzielał następujących świadczeń:

Zasiłek stały

Zasiłek stały jest zadaniem własnym gminy – pieniężnym świadczeniem obligatoryjnym, finansowanym w formie dotacji z budżetu państwa.

Zasiłek stały przysługuje:

- pełnoletniej osobie samotnej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej,
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie, jest niższy od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Z uwagi na sposób obliczania kwoty zasiłku stałego jest to świadczenie wyrównujące dochód osoby uprawnionej lub dochód na osobę w rodzinie. Maksymalna kwota zasiłku stałego w 2021r. wynosiła 645 zł miesięcznie. Minimalna kwota zasiłku stałego wynosiła 30 zł miesięcznie. Za osoby pobierające zasiłki stałe, które nie były objęte ubezpieczeniem zdrowotnym z innego tytułu w myśl ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie opłacał składkę na ubezpieczenie zdrowotne.

Z zasiłków stałych w 2021r. skorzystały 254 osoby, na łączną kwotę 1.372.629,43 zł, finansowaną z budżetu państwa. Składki na ubezpieczenie zdrowotne były opłacane dla 230 osób, koszt składek wyniósł 118.138,02 zł, finansowany z budżetu państwa.

Zasiłek okresowy

Zasiłek okresowy jest zadaniem własnym gminy, jest to świadczenie w części obligacyjne i w części fakultatywne. Obligacyjne, minimalna wysokość zasiłku okresowego finansowana jest z budżetu państwa i w 2021r. wynosiła 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej lub kryterium dochodowym rodziny a dochodem osoby samotnie gospodarującej lub dochodem rodziny. Zasiłek okresowy przyznawany w kwocie przewyższającej ww. minimum jest fakultatywny i przyznawany z budżetu gminy. Fakultatywny charakter ma również czasokres przyznania zasiłku okresowego. Zasiłek okresowy nie mógł być przyznany w kwocie niższej niż 20 zł.

Z zasiłków okresowych w 2021r. skorzystało 505 osób, na kwotę 1.068.204,54 zł. Była to kwota finansowana z budżetu państwa. Z budżetu gminy wydatków nie poniesiono na ten cel.

Zasiłek celowy i pomoc w naturze, w tym specjalny zasiłek celowy

Zasiłki celowe, jako zadanie własne gminy o charakterze fakultatywnym, przyznawane były z przeznaczeniem na: pokrycie części lub całości leczenia i leków, częściowego pokrycia opłat związanych z utrzymaniem mieszkania, zakupu opału, zakupu odzieży oraz pokrycie innych niezbędnych potrzeb osób lub rodzin. Wysokość zasiłku celowego uzależniona była od indywidualnej sytuacji osób i rodzin ubiegających się o pomoc i od możliwości finansowych Ośrodka.

W sytuacjach szczególnych, gdy dochód osoby lub rodziny przekraczał kryterium dochodowe, przyznawane były specjalne zasiłki celowe. Najczęściej występującą sytuacją szczególną była długotrwała i ciężka choroba.

W 2021r. z pomocy w formie zasiłków celowych i pomocy w naturze, finansowanych z budżetu gminy, skorzystało 659 osób, na kwotę 663.558 zł. Miedzy innymi przyznano:

- specjalne zasiłki celowe dla 137 osób, na kwotę 50.902 zł,
- zasiłki celowe na zakup węgla dla 39 osób, na kwotę 13.417,51 zł,
- pokryto koszty pogrzebu dla 6 osób, pokryto koszty pochówku dzieci zmarłych przed urodzeniem. Łączne koszty pogrzebów stanowiły kwotę 10.204 zł.

W sytuacjach, gdy występowało uzasadnione podejrzenie marnotrawstwa własnych środków, bądź marnotrawienia przyznanej pomocy, przyznawane były zasiłki w formie niepieniężnej, w postaci bonu towarowego lub przyznana pomoc przekazywano przelewem na konto bankowe na uregulowanie w całości lub w części opłat energii elektrycznej, gazu lub opłat czynszu mieszkaniowego.

Wynagrodzenie za sprawowanie opieki

Świadczeniem pieniężnym z pomocy społecznej jest m.in. wynagrodzenie należne opiekunowi prawnemu z tytułu sprawowania opieki. Powyższy przepis reguluje art. 36 pkt 1 lit.h oraz art. 53a ustawy o pomocy społecznej oraz art. 162 § 1 ustawy z dnia 25.02.1964r. kodeks rodzinny i opiekuńczy. Zgodnie z przepisami kodeksu rodzinnego za sprawowanie opieki sąd może przyznać opiekunowi prawnemu wynagrodzenie. Może mieć ono charakter okresowy albo jednorazowy. Wynagrodzenie to nie jest przyznawane z urzędu, lecz na żądanie zgłoszone przez opiekuna. Wynagrodzenie pokrywa się z dochodów lub majątku osoby, dla której opieka została ustanowiona, a jeżeli osoba ta nie ma odpowiednich dochodów lub majątku, wynagrodzenie jest pokrywane ze środków publicznych na podstawie przepisów o pomocy społecznej. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd. Wynagrodzenie to obliczone w stosunku miesięcznym nie może przekraczać 1/10 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród z zysku, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za okres poprzedzający dzień przyznania wynagrodzenia. Udzielenie świadczeń w postaci wynagrodzenia za sprawowanie opieki nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej.

W 2021r. wypłacono takie świadczenie dla 6 osób sprawujących opiekę. Łącznie wydatkowano na ten cel kwotę 14.300 zł, płatną z budżetu państwa.

Posiłki, dożywianie dzieci

Pomoc w postaci jednego gorącego posiłku dziennie jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym, przysługuje osobie, która własnym staraniem nie może go sobie zapewnić, może to być świadczenie doraźne bądź okresowe. W 2021r. realizowany był wieloletni narodowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023. Zgodnie z założeniami powyższego programu, uchwałą Nr III/71/18 Rady Miasta Krosna z dnia 28 grudnia 2018r. podwyższone zostało kryterium dochodowe, określone w art. 8 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej, do wysokości 150% kryterium dochodowego. W roku 2021 150% kryterium dochodowego stanowiło kwotę:

- dla osoby samotnie gospodarującej 1.051,50 zł,
- na osobę w rodzinie 792 zł.

Pomoc w ramach rządowego programu udzielana była w formie: posiłku lub świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup żywności.

Pomoc w formie posiłków realizowana była następująco.

Dzieci w wieku przedszkolnym uczęszczające do przedszkoli lub żłobków korzystały z posiłków w tych placówkach. Dzieci w wieku do lat siedmiu pozostające w domu lub uczęszczające do oddziałów przedszkolnych zlokalizowanych przy szkołach oraz uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych korzystali z posiłków w formie obiadów dwudaniowych w stołówkach zlokalizowanych na terenie szkół. Osoby dorosłe korzystały z obiadów w stołówkach zlokalizowanych przy szkołach, w Jadłodajni Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta w Krośnie, w stołówce spółdzielni socjalnej „Serniczek” w Krośnie ul. Decowskiego 46 i w stołówce spółdzielni socjalnej „Piątka” w Krośnie ul. Staszica 27/3.

W 2021r. obowiązywały umowy z następującymi podmiotami prywatnymi prowadzącymi stołówki:

1. AM CATERING Agnieszka Tylka, Krosno, ul. Bieszczadzka 2 – na wydawanie posiłków dla uczniów Szkoły Podstawowej Nr 3.
2. Zakład Usług Zbiorowego Żywienia „Marta” Marta Pac, 38 – 400 Krosno ul. Kletówki 1 – na wydawanie posiłków dla uczniów Miejskiego Zespołu Szkół Nr 4, Szkoły Podstawowej Nr 6.
3. Mola Dorota, 38 – 400 Krosno, ul. J. i S. Magurów 1 – na wydawanie posiłków dla uczniów Miejskiego Zespołu Szkół Nr 1, Szkoły Podstawowej Nr 8.
4. Firma Produkcyjno – Handlowo – Usługowa Czesława Kosiek, 38-450 Równe, ul. Kopalniana 19 – na wydawanie posiłków dla uczniów Miejskiego Zespołu Szkół Nr 3.
5. Stanisława Gil, Spółdzielnia Socjalna „Serniczek” 38-400 Krosno, ul. Decowskiego 46 – na wydawanie posiłków dla osób z terenu Krosna.
6. Spółdzielnia Socjalna „Piątka” reprezentowana przez Panią Bożenę Jarzab 38-400 Krosno, ul. Staszica 27/3, na wydawanie posiłków dla osób z terenu Krosna.
7. MULTIGASTRO – Michał Kopa - na wydawanie posiłków dla uczniów Miejskiego Zespołu Szkół Nr 5, Miejskiego Zespołu Szkół z Oddziałami Integracyjnymi i Szkoły Podstawowej Nr 4.
8. Zakład Aktywności Zawodowej nr 2 Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Krośnie ul. Pużaką 55C – na

wydawanie posiłków dla uczniów Szkoły Podstawowej Nr 5 oraz Placówki Wsparcia Dziennego „Ogródek Jordanowski”.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie pokrywał koszty posiłków na wniosek dyrektorów szkół lub przedszkoli, gdy uczeń albo dziecko wymagało skorzystania z posiłku, a ośrodek pomocy nie miał możliwości przyznania tej pomocy. Tą formą pomocy objęte były dzieci na podstawie uchwały Nr III/70/18 Rady Miasta Krosna w sprawie ustanowienia programu osłonowego w zakresie dożywiania dzieci zamieszkałych na terenie Miasta Krosna pn. „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023. Liczba dzieci korzystających z posiłków na wniosek dyrektora szkoły lub dyrektora przedszkola nie mogła przekroczyć 20% ogólnej liczby dzieci i uczniów korzystających z dożywiania na podstawie wydanych decyzji administracyjnych. W 2021r. z posiłków na wniosek dyrektorów szkół lub dyrektorów przedszkoli bez przeprowadzania rodzinnych wywiadów środowiskowych skorzystało 12 dzieci, wydano 1.422 posiłki.

Na podstawie wydanych decyzji administracyjnych z posiłków skorzystało 208 osób, w tym: 54 uczniów szkół podstawowych, 78 uczniów szkół ponadpodstawowych, 76 osób dorosłych. Łącznie wydano 27.383 posiłki, na kwotę 207.240 zł.

Z pomocy w postaci zasiłku celowego na zakup żywności skorzystały 1.042 osoby z 556 rodzin, o liczbie osób w tych rodzinach 1.057. Zasiłki celowe na zakup żywności wypłacono na kwotę 533.920 zł.

Ogółem z pomocy w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2021r. skorzystało 1.149 osób. Na realizację ww. programu wydatkowano kwotę 753.221,40 zł, z tego:

- środki własne gminy stanowiły kwotę 293.279,40 zł,
- dotacja z budżetu państwa stanowiła kwotę 459.942,00 zł.

Pomoc osobom bezdomnym

W zakresie udzielenia schronienia osobom bezdomnym z terenu Gminy Miasta Krosna, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie zawarł umowy z czterema podmiotami:

1. Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta ul. Wojska Polskiego 26, 38-400 Krosno. Udzielenie schronienia osobie bezdomnej – mężczyźni.
2. Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta ul. Św. Brata Alberta 2, 39-200 Dębica. Udzielenie schronienia osobie bezdomnej – kobiety.
3. Akademia Innowacji Społecznych, Bieganów 72A, 96-316 Międzyborów. Udzielenie schronienia osobie bezdomnej – kobiety. Schronisko z usługami opiekuńczymi.
4. Akademia Innowacji Społecznych, Bieganów 72A, 96-316 Międzyborów. Udzielenie schronienia osobie bezdomnej – mężczyźni. Schronisko z usługami opiekuńczymi.

W 2021r. do Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta w Krośnie na mocy decyzji administracyjnej zostało skierowanych 17 osób pochodzących z terenu Miasta Krosna. Dwie osoby wymagające częściowej pomocy w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych i opieki higienicznej zostały skierowane do

Ośrodka Akademii Innowacji Społecznych, w tym jedna osoba do Schroniska z usługami opiekuńczymi w Nizinach i jedna osoba bezdomna do Schroniska z usługami opiekuńczymi w Gwizdaju. Jedna kobieta została skierowana do Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta w Dębicy.

Pracownik socjalny Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Krośnie przeprowadził na rzecz innej gminy 4 wywiady środowiskowe o pomoc w postaci udzielenia schronienia dla osób bezdomnych.

Łączny koszt udzielenia schronienia dla osób bezdomnych z Gminy Miasto Krosno w 2021r. wyniósł 157.924,50 zł.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie dysponuje procedurą postępowania z osobami bezdomnymi wymagającymi pomocy w okresie zimowym. Posiada także wykaz instytucji z terenu województwa podkarpackiego, w których osoby bezdomne mogą uzyskać pomoc. W 2021r. na terenie Miasta Krosna przebywały także osoby bezdomne, które nie wyraziły zgody na pobyt w schronisku. Problem ten jest szczególnie niepokojący w okresie zimowym. Sytuacje osób bezdomnych, które nie wyraziły chęci skierowania do schroniska są systematycznie i na bieżąco monitorowane przez pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Krośnie. Podejmowane są działania profilaktyczne wraz z przedstawicielami innych instytucji, takich jak: Komenda Miejska Policji w Krośnie i Straż Miejska w Krośnie.

Usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze stanowią obowiązkowe zadanie własne gminy i są finansowane z budżetu gminy. Natomiast specjalistyczne usługi opiekuńcze, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi są zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej, finansowanym ze środków budżetu państwa.

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze przysługują osobie samotnej (nieposiadającej małżonka, zstępnych, wstępnych), która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być również przyznane osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Na terenie Gminy Miasto Krosno usługi opiekuńcze świadczone były przez organizacje pozarządowe: Polski Czerwony Krzyż i Polski Komitet Pomocy Społecznej. Organizacje te zostały wyłonione w wyniku rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert pt. „Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla mieszkańców Miasta Krosna w roku 2021”.

Polski Czerwony Krzyż świadczył usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, należące do zadań własnych gminy oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi i dla dzieci specjalnej troski, należące do zadań zleconych gminie.

Polski Komitet Pomocy Społecznej świadczył usługi opiekuńcze, należące do zadań własnych gminy.

W 2021r. koszt 1 godziny usług wynosił:

- usługi opiekuńcze z zadań własnych gminy świadczone przez PCK i PKPS – 25,00 zł,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze z zadań własnych gminy świadczone przez PCK – 26,00 zł,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób pełnoletnich z zaburzeniami psychicznymi z zadań zleconych gminie świadczone przez PCK – 26,00 zł,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci specjalnej troski z zadań zleconych gminie świadczone przez PCK – 30,00 zł.

Rodzaj usług opiekuńczych dostosowany jest do indywidualnych potrzeb, wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności. Zakres i wymiar usług ustalał pracownik socjalny wspólnie z klientem, w trakcie przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego. Szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania określa uchwała Nr L/941/09 Rady Miasta Krosna z dnia 27 listopada 2009r., zmieniona uchwałami: Nr XXXII/499/12 Rady Miasta Krosna z dnia 30 sierpnia 2012r., Nr XIII/252/15 Rady Miasta Krosna z dnia 28 sierpnia 2015r., Nr LXV/1453/18 Rady Miasta Krosna z dnia 28 września 2018r. Rodzaje specjalistycznych usług opiekuńczych, kwalifikacje osób świadczących te usługi, warunki i tryb ustalania oraz pobierania opłat za specjalistyczne usługi, świadczone osobom z zaburzeniami psychicznymi oraz warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat za usługi świadczone dla osób z zaburzeniami psychicznymi określa Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Polski Czerwony Krzyż i Polski Komitet Pomocy Społecznej na realizację zadania w zakresie wykonywania usług opiekuńczych otrzymują dotację celową przekazywaną przez Gminę Krosno na podstawie rozliczenia o wysokości poniesionych wydatków. Na podstawie zrealizowanych decyzji przyznających pomoc w formie usług opiekuńczych i rozliczeń organizacji wykonujących usługi opiekuńcze ustalono, że w 2021r. tą formą pomocy objęto:

- w ramach zadań zleconych gminie 44 osoby, w tym: 35 osób dorosłych i 9 dzieci z zaburzeniami psychicznymi. Usługi wykonywane były przez PCK, wypracowano łącznie 14.374 godziny, na kwotę 383.500,00 zł,
- w ramach zadań własnych gminy 156 osób, w tym: 25 osób objętych było specjalistycznymi usługami opiekuńczymi wykonywanymi przez PCK, wypracowano 18.828,5 godziny, na kwotę 489.541 zł., 44 osoby objęte były usługami opiekuńczymi wykonywanymi przez PCK, wypracowano 21.760 godzin, na kwotę 544.000 zł., 87 osób objętych było usługami opiekuńczymi wykonywanymi przez PKPS, wypracowano 52.257 godzin, na kwotę 1.306.425 zł.

Odpłatność za świadczone usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w 2021r. wyniosła 463.359,44 zł.

Kierowanie, umieszczanie i ustalanie opłaty w domu pomocy społecznej – pobyt całodobowy

Świadczenie to stanowi zadanie własne gminy o obowiązkowym charakterze i w przypadku, gdy opłata mieszkańca domu oraz jego małżonka, zstępnych przed wstępnymi nie pokryje miesięcznego kosztu utrzymania w domu pomocy społecznej, to różnicę pomiędzy pełnym kosztem utrzymania a opłatami wnoszonymi przez w/w osoby pokrywa gmina.

Pobyt w domu pomocy społecznej przysługuje osobie spełniającej łącznie następujące przesłanki: wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych. Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie wydaje decyzje administracyjne o skierowaniu do domu pomocy społecznej oraz decyzje ustalające opłatę za pobyt tych mieszkańców w domu pomocy społecznej dla mieszkańców Krosna (stanowi to zadanie pomocy społecznej z poziomu zadań własnych gminy). Natomiast, realizując zadanie własne powiatu, Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie wydaje decyzje o umieszczeniu w Domu Pomocy Społecznej nr 1 i nr 2 w Krośnie osobom skierowanym przez MOPR (dla mieszkańców Krosna) oraz osobom skierowanym przez inne gminy.

Za osoby, które umieszczane są w domach pomocy społecznej na podstawie skierowania wydanego po dniu 1 stycznia 2004 r. odpłatność ponoszona jest w następujący sposób:

- osoba skierowana do domu pomocy społecznej płaci nie więcej niż 70% swojego dochodu,
- małżonek, zstępni przed wstępnymi zgodnie z umową zawartą z kierownikiem ośrodka pomocy społecznej, przy czym rodzina nie może być zobowiązana do ponoszenia opłat, jeżeli posiadany dochód na osobę jest niższy od 300% kryterium dochodowego na osobę; ponadto kwota dochodu na osobę w tej rodzinie, pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie,
- gmina, z której osoba została skierowana, w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez mieszkańca domu pomocy społecznej i jego rodzinę.

Za osoby umieszczone w domach pomocy społecznej przed 1 stycznia 2004 r. opłatę za pobyt w części niewniesionej przez mieszkańca i osoby obowiązane wnosi budżet państwa. Miasto Krosno otrzymuje na ten cel dotację celową.

Na terenie Gminy Krosno funkcjonują dwa Domy Pomocy Społecznej o zasięgu ponadlokalnym. Stanowi to realizację zadania własnego powiatu.

Dom Pomocy Społecznej Nr 1 przy ul. Żwirki i Wigury 4a, który na dzień 31.12.2021r. posiadał 90 miejsc statutowych, w tym dla osób w podeszłym wieku 63 miejsca i dla osób przewlekle somatycznie chorych 27 miejsc.

Dom Pomocy Społecznej Nr 2 przy ul. Kletówki 7 posiada 42 miejsca statutowe. Dom ten przeznaczony jest dla osób przewlekle psychicznie chorych. Obydwa domy pomocy posiadają wymagane standardy i decyzją Wojewody Podkarpackiego uzyskały zezwolenie na prowadzenie domu pomocy społecznej na czas nieokreślony.

W 2021r. średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w Domu Pomocy Społecznej Nr 1 wynosił:

- w okresie od stycznia do marca - 3.640,00 zł,
- w okresie od kwietnia do grudnia - 3.809,00 zł.

W 2021r. średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca Domu Pomocy Społecznej Nr 2 wynosił:

- w okresie od stycznia do marca - 3.980,00 zł,
- w okresie od kwietnia do grudnia - 4.225,00 zł.

W 2021r. w Domach Pomocy Społecznej w Krośnie umieszczonych zostało 36 osób, w tym:

- 27 osób to mieszkańcy Krosna; za 21 osób różnicę między opłatą wnoszoną przez mieszkańca a średnim miesięcznym kosztem utrzymania w DPS w całości pokrywała Gmina Krosno, za 4 osoby opłatę wносił mieszkaniec i rodzina zobowiązana do wnoszenia opłat, za 2 osoby opłatę wносił mieszkaniec, rodzina i Gmina Krosno.
- 9 osób to mieszkańcy innych gmin.

W 2021r. z terenu Gminy Krosno została umieszczona w domu pomocy społecznej na terenie innego powiatu 1 osoba: opłatę za pobyt wноси mieszkaniec, rodzina i Gmina Krosno.

Na pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej w 2021 r. wydatkowano kwotę 3 217 264,11 zł. Środki pochodziły z budżetu gminy.

Mieszkanie chronione.

Zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Krosna Nr XXVII/534/16 z dnia 31 maja 2016r. na terenie Gminy Miasto Krosno utworzono mieszkanie chronione. Na ten cel przeznaczono lokal przy ul. Żwirki i Wigury 5/9. Do dyspozycji mieszkańców oddano w pełni wyposażone 3 pokoje, kuchnię, łazienkę oraz przedpokój. Mieszkanie chronione przeznaczone jest dla osób z terenu Gminy Miasto Krosna, które ze względu na trudną sytuację życiową potrzebują wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

W 2021r. w mieszkaniu chronionym przebywały 3 osoby usamodzielniane – dwie wychowanki Domu Dziecka im. Ks. Gorazdowskiego w Krośnie i jedna wychowanka rodziny zastępczej.

Koszty utrzymania mieszkania chronionego wyniosły 6 326,47 zł.

Kierowanie do środowiskowych domów samopomocy – pobyt dzienny

Ośrodkami wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi są środowiskowe domy samopomocy. Świadczą one usługi w ramach treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym.

Na terenie Miasta Krosno funkcjonują dwa Środowiskowe Domy Samopomocy.

1. Środowiskowy Dom Samopomocy w Krośnie przy ul. Kletówki 7a, działający jako jednostka organizacyjna pomocy społecznej, jest domem typu A – dla osób przewlekłe psychicznie chorych, typu B – dla osób z niepełnosprawnością intelektualną i typu C – dla osób wykazujących inne

przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych. Dom ten dysponuje 43 miejscami statutowymi, w 2021r. z usług świadczonych przez ten dom skorzystało 47 osób – w tym 43 mieszkańców Krosna i 4 mieszkańców powiatu krośnieńskiego ziemskiego.

2. Środowiskowy Dom Samopomocy w Krośnie przy ul. Gen. J. Hallera 6/4, działający przy Polskim Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną w Krośnie. Dom ten jest domem typu B – dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, dysponuje 27 miejscami statutowymi. Z usług świadczonych przez ten dom skorzystało 28 osób, w tym 20 osób to mieszkańcy Krosna i 8 osób to mieszkańcy powiatu krośnieńskiego ziemskiego.

W środowiskowych domach samopomocy, poprzez działania zespołów wspierająco – aktywizujących, każdy uczestnik przystosowywany jest w możliwie największym stopniu do samodzielnego życia. Uczestnicy poprzez terapię zajęciową mogą rozwijać swoje zainteresowania muzyczne, plastyczne, teatralne, artystyczne, kulinarne itp. Wykwalifikowany zespół wspierająco – aktywizujący prowadzi zajęcia w oparciu o plan zajęć oraz indywidualny program terapii. Uczestnicy w każdej sprawie mają możliwość konsultacji psychologicznej, psychiatrycznej, prawnej i socjalnej.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie wydaje decyzje kierujące uczestników do środowiskowego domu samopomocy. Korzystanie z usług w ŚDS jest nieodpłatne.

Na dzień 31 grudnia 2021r. średni miesięczny koszt utrzymania jednego uczestnika Środowiskowego Domu Samopomocy wynosił 1.752,50zł. Koszty utrzymania uczestników Środowiskowych Domów Samopomocy pokrywane są w całości z budżetu państwa.

Praca socjalna.

Jedną z form świadczeń niepieniężnych oferowanych przez ośrodek pomocy jest świadczenie pracy socjalnej. W 2021r. tego rodzaju wsparciem objęto 710 rodzin, o liczbie osób w tych rodzinach - 1296.

Praca socjalna świadczona była na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w środowisku społecznym. Polegała ona na wzmocnieniu i mobilizowaniu osób i rodzin do wychodzenia z trudnej sytuacji życiowej oraz pomocy w załatwieniu spraw urzędowych i innych ważnych spraw bytowych. Pracownicy socjalni podejmując pracę socjalną stosowali, odpowiednio dobrane do indywidualnych potrzeb osób lub rodzin, metody i techniki i narzędzia.

Efektem prowadzonej pracy socjalnej było m. in. podjęcie pracy przez osoby bezrobotne, ustalenie stopnia niepełnosprawności, podjęcie leczenia specjalistycznego, zerwanie z nałogiem, podjęcie kroków o uzyskanie alimentów, zmobilizowanie do utrzymania czystości osobistej i utrzymania mieszkania w czystości, zmobilizowanie osób do podjęcia nauki i podnoszenia kwalifikacji.

W ramach pracy socjalnej - pracownicy socjalni nawiązywali kontakty i współpracę między innymi z:

- Sądem Rejonowym Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich w Krośnie oraz kuratorami zawodowymi i społecznymi,
- szkołami i pedagogami szkolnymi,

- Komendą Miejską Policji w Krośnie,
- Strażą Miejską w Krośnie,
- Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Krośnie,
- Urzędem Miasta Krosna, pracownikami poszczególnych wydziałów,
- personelem medycznym Wojewódzkiego Szpitala Podkarpackiego im. Jana Pawła II w Krośnie,
- lekarzami i pielęgniarkami przychodni rejonowych i poradni specjalistycznych, szczególnie Poradni Zdrowia Psychicznego w Krośnie i Poradni Odwykowej w Krośnie,
- Powiatowym Urzędem Pracy w Krośnie,
- zakładami ubezpieczeń społecznych,
- krośnieńskimi parafiami,
- radami dzielnic i radami osiedli,
- organizacjami pozarządowymi,
- innymi jednostkami pomocy społecznej.

Nawiązana współpraca dawała konkretne efekty w postaci pełniejszego zaspokajania potrzeb mieszkańców Krosna.

Z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej Stowarzyszeniem Charytatywnym Zarządem Okręgowym w Krośnie współpracowano przy realizacji unijnego Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (Program wydłużony na kolejne lata pod tą samą nazwą). Pracownicy socjalni kwalifikowali rodziny i osoby samotne do pomocy w formie żywności, wydawali zaświadczenia na podstawie, których wydawana jest żywność. W 2021r. do pomocy w formie żywności zakwalifikowane zostały 1.574 osoby z 776 rodzin.

W ramach pracy socjalnej pracownicy socjalni dokonywali częściowej kwalifikacji dzieci i młodzieży na zorganizowany wypoczynek letni podczas wakacji. Zakwalifikowano 8 dzieci z rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej.

Współpracując z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechnienia ofert pracy oraz organizowania prac społecznie użytecznych, realizowano założenia ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Pracownicy socjalni informowali bezrobotnych klientów pomocy społecznej o wolnych miejscach pracy, poradnictwie zawodowym i szkoleniach. Typowali osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych, a korzystające ze świadczeń pomocy społecznej do wykonywania prac społecznie użytecznych na rzecz gminy.

Potrzeby Gminy Krosno w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych na rok 2021 zostały określone na 13.600 godzin rocznie, dla 34 osób. W 2021 roku Ośrodek nasz wytypował 79 osób do wykonywania prac społecznie użytecznych. Powiatowy Urząd Pracy wydał skierowania do prac społecznie użytecznych dla 32 osób. Spośród osób skierowanych: 24 osoby zostały zatrudnione, 6 osób nie rozliczyło skierowań do pracy, 2 osoby nie zostały przyjęte przez pracodawców.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie współpracował z samorządową jednostką budżetową – Centrum Integracji Społecznej. Zgodnie z założeniami ustawy o zatrudnieniu socjalnym, Dyrektor Miejskiego Ośrodka

Pomocy Rodzinie w Krośnie skierował do uczestnictwa w zajęciach prowadzonych przez Centrum Integracji Społecznej 43 osoby.

W ramach współpracy ze Stowarzyszeniem „Wiosna” pracownicy socjalni wytypowali 9 rodzin z terenu miasta Krosna, będących klientami pomocy społecznej do ogólnopolskiego projektu pomocy rodzinom żyjącym w trudnej sytuacji materialnej „Szlachetna Paczka”.

W ramach współpracy z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną pracownik socjalny MOPR Krosno udzielał pomocy osobom będącym w izolacji lub kwarantannie domowej.

Projekty socjalne w ramach pracy socjalnej

Projekty socjalne stanowią jedno z narzędzi pracy socjalnej. Stosuje się je najczęściej w pracy ze społecznością lokalną, w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności. Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Krośnie w 2021 roku zrealizowali 4 projekty socjalne.

Trzy projekty skierowane były do dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym i odbyły się w postaci plenerowych pikników rodzinnych na terenie Ogródka Jordanowskiego przy ul. Grodzkiej 20. Pikniki rodzinne odbyły się na świeżym powietrzu, w sezonie letnim, miały charakter otwarty – ich celem była m.in. integracja dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym z rówieśnikami. W każdym z trzech pikników wzięło udział ponad 100 dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym. Podczas pikników zorganizowano zajęcia plastyczne, sportowe, taneczne i inne. Dzieci miały zapewniony słodki poczęstunek oraz drobne nagrody rzeczowe. Podczas pikników dzieciom towarzyszyli rodzice, którzy poprzez swój udział uczyli się wspólnego spędzania czasu wolnego. W organizacji wszystkich pikników pomagali m.in. wolontariusze z krośnieńskich szkół: ZSP nr 2, ZS Naftowo – Gazowniczych oraz z Policealnego Studium Animatorów Kultury. Do współpracy zaproszono ponadto Komendę Miejską Policji i Państwową Straż Pożarną. Imprezy były zabezpieczone każdorazowo przez ratownika medycznego. Pikniki spotkały się z dużym zainteresowaniem rodzin z terenu Krosna i zostały pozytywnie odebrane przez uczestników. Ankiety ewaluacyjne zebrane od dorosłych uczestników pikników (rodziców i opiekunów) wskazały, iż jest to pożądana przez krośnian forma aktywności dla najmłodszych mieszkańców miasta, a osoby ankietowane deklarowały chęć udziału w kolejnych tego typu spotkaniach.

Czwarty projekt socjalny skierowany był do osób starszych, zagrożonych wykluczeniem społecznym z uwagi na wiek, zły stan zdrowia, samotność itp. W ramach Projektu „Aktywny Senior w mieście” zorganizowano 3 kilkugodzinne bloki podzielone tematycznie na 3 dni zajęć. Zajęcia warsztatowe były zorganizowane w ciągu 2 dni w budynku MOPR. W panelu spotkań o tematyce oferty kulturowo – oświatowej miasta Krosna skierowanej do osób starszych wzięło udział 14 osób. W panelu spotkań o tematyce zdrowia Seniorów uczestniczyło 15 osób. Ponadto w ramach projektu zorganizowano zwiedzanie CDS dla 14 uczestników. W ramach projektu nawiązano współpracę z Krośnieńską Biblioteką Publiczną. Do organizacji spotkań z Seniorami zaproszono fotografa, poetę,

przedstawiciele Stowarzyszenia „Pomysł na życie”, fizjoterapeutę, ratownika medycznego, dietetyka i igłoterapeutę. Uczestnicy warsztatów mieli zapewniony poczęstunek w budynku MOPR, zaś uczestnicy wycieczki do CDS - w jednej z kawiarni przy krośnieńskim rynku. Wszystkie spotkania z Seniorami odbyły się w grudniu 2021, były odebrane pozytywnie przez uczestników, spotkały się z pochlebnyymi ocenami i wpłynęły na podniesienie ich aktywności i zaangażowania w życie społeczne.

Realizacja innych programów:

Program Kwarantanna Domowa

W związku z pandemią w 2021r. do MOPR zgłoszono 50 osób potrzebujących wsparcia – 46 wpłynęło bezpośrednio z SANEPID-u, 4 poprzez zgłoszenie z Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie. Dyżur telefoniczny z Podkarpackim Urzędem Wojewódzkim pełniony jest 7 dni w tygodniu. Pomoc obejmowała następujące działania:

- zakupy podstawowych produktów spożywczych, w tym zakup leków w aptecce – 78 przypadków;
- wybranie dokumentacji medycznej (zaświadczenia lekarskie, recepty) - 3 przypadki;
- cykliczne dowożenie ciepłych posiłków – 11,
- poradnictwo telefoniczne: 27.

Program „Wspieraj Seniora”

Z uwagi na trudności osób starszych i samotnych w samodzielnym zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych w dobie pandemii COVID-19, w Gminie Miasto Krosno w 2021r. realizowany był Program „Wspieraj Seniora”. Dedykowany był on do osób w wieku 70 lat i więcej, w szczególności pozbawionych pomocy rodziny. Do realizacji programu podpisano umowy z ośmioma wolontariuszami, natomiast dwóch pracowników socjalnych MOPR Krosno realizowało bezpośrednie wsparcie seniorów oraz prowadziło obsługę administracyjną i sprawozdawczą Programu. W ramach tej inicjatywy udzielano seniorom pomocy poprzez sporządzanie i dostarczanie do domu zakupów leków, produktów spożywczych oraz niezbędnych artykułów codziennego użytku; wsparcia udzielano także w formie rozmowy. Zgłoszenia zarejestrowano od 54 osób zainteresowanych Programem; w tym: 34 zgłoszenia od osób w wieku 70 lat i więcej (11 osób zgłoszonych przez infolinię, 23 osoby poza infolinią) oraz 20 zgłoszeń od osób w wieku poniżej 70 lat (3 osoby zgłoszone przez infolinię i 17 osób poza infolinią). Z pomocy wolontariuszy skorzystało łącznie 27 osób; w tym: 22 osoby w wieku 70 i więcej lat oraz 5 osób w wieku poniżej 70 lat. Pozostałym osobom potrzebne było wsparcie w formie rozmowy.

Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”

Program „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” realizowany w Gminie Miasto Krosno w okresie czerwiec - grudzień 2021r. finansowany był ze środków Funduszu Solidarnościowego. Usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej

miały za zadanie przyczynić się do prowadzenia przez osoby niepełnosprawne aktywnego i, w miarę możliwości, samodzielnego życia codziennego. Usługi te polegają w szczególności na:

1. pomocy w wyjściu, powrocie oraz /lub dojazdach np. do pracy, na rehabilitację, zajęcia terapeutyczne, do ośrodków kultury, dziennego ośrodka wsparcia,
2. pomocy w zakupach, załatwianiu spraw urzędowych, medycznych,
3. towarzyszeniu podczas spacerów, wizyt np. u rodziny, znajomych, fryzjera, kosmetyczki, w restauracji, podczas wycieczek krajoznawczych, w kościele czy na cmentarzu.

Adresatami programu były:

- pełnoletnie osoby niepełnosprawne, posiadające orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie równoważne do w/w,
- niepełnosprawne dzieci i młodzież w wieku do 18 lat, które wymagają usługi asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz w funkcjonowaniu w życiu społecznym.

Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” w 2021r. objął pomocą 36 osób z niepełnosprawnością, w tym: 9 dzieci z niepełnosprawnością, 23 osoby z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, 4 osoby z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

Łączna kwota środków wykorzystanych z Funduszu Solidarnościowego na realizację Programu wyniosła 194 817,88 zł. Były to środki pozabudżetowe, finansowane z budżetu państwa.

Pomoc w ramach interwencji kryzysowej i specjalistycznego poradnictwa

Dział Interwencji Kryzysowej oraz hostel przeznaczony dla ofiar przemocy w rodzinie lub osób będących w sytuacji kryzysowej ma swoją siedzibę w Krośnie przy ul. Legionów 8. W ramach działu funkcjonuje również Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Dział Interwencji Kryzysowej realizuje swoje zadania ustawowe między innymi poprzez:

- diagnozowanie i rozpoznawanie sytuacji kryzysowych w rodzinach na terenie miasta Krosna,
- podejmowanie działań interwencyjnych,
- specjalistyczne poradnictwo prawne, socjalne i psychologiczne,
- współpracę z instytucjami,
- udział w posiedzeniach grup roboczych i Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- udzielanie pomocy i wsparcia osobom i rodzinom, które znalazły się w trudnych sytuacjach życiowych, zostały dotknięte przemocą, alkoholizmem oraz tym, którzy nie radzą sobie w obecnych warunkach życia społecznego,
- udzielanie schronienia w hostelu.

Specjaliści udzielający porad indywidualnych (psychologicznych, terapeutycznych, prawnych i socjalnych) poprzez odpowiednie warunki lokalowe i usytuowanie siedziby Działu, zapewniają każdemu mieszkańcowi prawo do ochrony informacji oraz poszanowanie godności człowieka.

Pomieszczenie hostelowe, to trzy pokoje z łazienkami oraz wspólna kuchnia i pralnia, usytuowane na II piętrze budynku. Dla zapewnienia bezpieczeństwa

wejście do budynku i hostelu jest całodobowo monitorowane, co umożliwia ustalenie sytuacji do 30 dni wstecz.

W 2021r. nikt z mieszkańców nie wymagał natychmiastowej pomocy w postaci schronienia w hostelu. Najczęściej osoby doświadczające przemocy pozostawały w miejscu zamieszkania, a sprawcy byli izolowani od członków rodziny.

W okresie sprawozdawczym od dnia 1.01.2021r. do dnia 31.12.2021r. Dział Interwencji Kryzysowej udzielił wsparcia 292 osobom.

Problemy osób i rodzin zgłaszających się do Ośrodka dotyczyły w szczególności:

- konfliktów w rodzinie (kryzysy małżeńskie, konflikty międzypokoleniowe) - 163 sprawy,
- przemocy w rodzinie (fizycznej, psychicznej, ekonomicznej, seksualnej)– 130 spraw,
- problemów wychowawczych z dziećmi – 37 spraw,
- trudności finansowych, zadłużenia – 19 spraw,
- rozwodów, separacji – 11 spraw,
- trudności mieszkaniowych (eksmisja) - 8 spraw,
- uzależnienia od alkoholu i innych środków odurzających - 68 spraw,
- problemów psychologicznych, w tym tendencje do prób samobójczych – 98 spraw,
- bezrobocie – 6 spraw
- ustalenia alimentów - 14 spraw,
- stalking – 17 spraw,
- przemoc rówieśnicza – 29 spraw,
- inne - 45 spraw.

Działania interwencyjne przebiegają w formie kontaktu telefonicznego (przyjęcie zgłoszenia, porada), kontaktu osobistego w Ośrodku (wsparcie, diagnoza, porada) oraz interwencji w miejscu zamieszkania lub przebywania osoby w kryzysie oraz zgłaszającej problem. W związku z pandemią COVID-19 i obowiązującymi obostrzeniami działania częściej polegały na konsultacjach telefonicznych.

Osoby i rodziny, które przejściowo lub trwale znalazły się w trudnej dla siebie sytuacji życiowej mogły skorzystać z pomocy:

- socjalnej - codziennie w godzinach od 7:30 do 15:30, a we środy do 18:00,
- prawnej - we wtorki od 7:30 do 17:00,
- psychologicznej - w poniedziałek, wtorek, czwartek od 7:30 do 15:30, we środę od 10:00 do 18:00, w I i III piątek miesiąca od 7:30 do 15:30.

Poradnictwem socjalnym objęto 186 osób, prawnym - 107 osób, psychologicznym - 96 osób.

Pracownicy Działu Interwencji Kryzysowej współpracują ze specjalistami Poradni Odwykowej, Punktu Psychoedukacji i Terapii dla Osób Uzależnionych i ich Rodzin, Miejskiej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, z pedagogami krośnieńskich szkół oraz z kuratorami sądowymi.

W celu właściwego realizowania założeń ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Rada Miasta Krosna Uchwałą Nr XXXI/883/2021 z dnia 26 lutego 2021r. uchwaliła Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025. Szczegółowe informacje dotyczące realizacji Programu zawiera załącznik nr 2 do niniejszego sprawozdania: „Roczne sprawozdanie z realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie za 2021 rok”.

W 2021r. na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy wydatkowano kwotę 68.935,78 zł, były to środki z budżetu gminy.

Koszt utrzymania Działu Interwencji Kryzysowej w 2021 roku wyniósł 231.614,87 zł.

W 2021 r. w środowisku pracowało 23 pracowników socjalnych. Pracownicy socjalni, do zadań których należy między innymi prowadzenie pracy socjalnej, posiadają odpowiednie przygotowanie zawodowe i stale podnoszą swoje kwalifikacje. Czternastu pracowników socjalnych ma wykształcenie wyższe; pracownicy socjalni z wykształceniem średnim – policealnym to w większości pracownicy z długoletnim stażem pracy i doświadczeniem. Spośród pracowników pracujących w środowisku, sześciu pracowników posiada specjalizację I stopnia w zakresie pracy socjalnej, siedmiu pracowników posiada specjalizację II stopnia, w zakresie: pracy socjalnej z osobami będącymi ofiarami przemocy, pracy socjalnej z osobami bezrobotnymi, pracy socjalnej z uzależnionymi, w szczególności od alkoholu i narkotyków, pracy socjalnej z osobami z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinami. Dwóch pracowników ukończyło Studium Terapii Uzależnień, jeden Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Studium Terapii Uzależnień i posiada certyfikat terapeuty uzależnień.

W 2021r. na szkolenia pracowników MOPR łącznie wydatkowano 31.663,11 zł. Z Powiatowego Urzędu Pracy pozyskano kwotę 5.167,20 zł. Były to środki z Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Pracowników przeszkolono w następującym zakresie:

- Superwizja pracy socjalnej – cykliczne szkolenie grupowe,
- Obowiązek alimentacyjny i wywiady alimentacyjny w świetle ustawy o pomocy społecznej,
- Kontrola zarządcza w OPS,
- Świadczenie nienależnie pobrane oraz egzekucja w administracji.

Ze środków własnych na doksztalcanie pracowników MOPR wydano 26.495,91 zł. Były to szkolenia o następującej tematyce:

- Kontrola zarządcza,
- Wynagrodzenia w Polskim Ładzie,
- Instrukcja kancelaryjna, rzeczowy wykaz akt, archiwizowanie dokumentów,
- Inwentaryzacja,
- Konwent informatyków,
- Dokumentacja pracownicza,
- Bezpieczeństwo informacji,
- Gospodarka składnikami majątku,
- Dochodzenie należności,
- Praca socjalna,
- Zamykanie ksiąg,

- Kodeks Postępowania Administracyjnego,
- Ochrona danych osobowych,
- Listy płac,
- Nowe kryteria w pomocy społecznej od 1 stycznia 2022 oraz nowy wywiad środowiskowy,
- Ustawa o pomocy społecznej – nowości w pomocy społecznej,
- Zapewnienie bezpieczeństwa pracowników socjalnych w trakcie wykonywania czynności zawodowych,
- Zamówienia publiczne,
- Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej,

Pracownicy socjalni wzięli udział także w szkoleniach organizowanych przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie, w ramach projektu „Kompetencje plus”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Miały one charakter nieodpłatny.

II. WSPARCIE RODZINY I SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie Zarządzeniem Nr 296/11 Prezydenta Miasta Krosna z dnia 25 listopada 2011r. został wyznaczony na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Uchwałą Nr XXIII/331/11 Rady Miasta Krosna z dnia 30 grudnia 2011r. podmiotem do realizacji zadań w zakresie wspierania rodziny również wyznaczony został Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie. Zadania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizuje Dział ds. Asysty Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz Placówka Wsparcia Dziennego „Ogródek Jordanowski”. Powyższa ustawa nałożyła na gminę obowiązek opracowania 3-letniego Programu Wspierania Rodziny, na powiat obowiązek opracowania 3-letniego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej. Uchwałą Nr IX/227/19 Rady Miasta Krosna z dnia 30 maja 2019r. przyjęto „Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej w Krośnie na lata 2019-2021”. Szczegółowe informacje dotyczące realizacji założeń Programu wraz z danymi zawiera załącznik nr 1 do niniejszego sprawozdania: „Roczne sprawozdanie z realizacji Programu wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej za 2021 rok”.

Pomoc dla osób usamodzielnianych

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie, realizując zadania powiatu wynikające z ustawy o pomocy społecznej i ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej udzielił pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie i na zagospodarowanie usamodzielnianym, byłym wychowankom rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Warunkiem udzielenia pomocy osobom opuszczającym rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo - wychowawcze jest zobowiązanie się osoby usamodzielnianej do realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia.

W 2021r. na pomoc w zakresie usamodzielnienia wychowanków rodzin zastępczych wydatkowano kwotę 48.844 zł, były to środki własne gminy. W tym na kontynuowanie nauki przez 10 wychowanków wydatkowano kwotę 36.301 zł, na usamodzielnienie 1 wychowanka 7.458 zł i na zagospodarowanie 2 wychowanków 5.085 zł.

Na pomoc w zakresie usamodzielnienia wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych wydatkowano kwotę 34.170 zł, były to środki własne gminy. W tym na kontynuowanie nauki dla 4 wychowanków wydatkowano 18.078 zł, na usamodzielnienie 2 wychowanków 14.397 zł i na zagospodarowanie 1 wychowanka 1.695 zł.

Łączna wysokość pomocy pieniężnej udzielonej dla osób usamodzielnianych w 2021r. z Gminy Krosno wynosi 83.014 zł. W tym na kontynuowanie nauki 54.379 zł, na zagospodarowanie 6.780 zł, na usamodzielnienie 21.855 zł.

III. ŚWIADCZENIA RODZINNE

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie od dnia 1 maja 2004 roku realizuje zadania przewidziane ustawą z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych. Dział Świadczeń Rodzinnych wykonuje zadania zlecone gminie w zakresie ustalania uprawnień do świadczeń rodzinnych i ich wypłaty. Świadczenia te są świadczeniami udzielanymi na roczne okresy zasiłkowe na podstawie wniosku osoby zainteresowanej. W ramach tego zadania realizuje się świadczenia: zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego oraz świadczenia opiekuńcze, w skład których wchodzi świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek pielęgnacyjny, a także zasiłek dla opiekuna, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka, świadczenie rodzicielskie.

Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi faktycznemu dziecka albo osobie uczącej się. Ustalone prawo do zasiłku rodzinnego jest warunkiem otrzymywania dodatków do zasiłku.

Zasiłek rodzinny jest świadczeniem, które przysługuje rodzinie po spełnieniu przez nią określonych kryteriów. Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 7 lipca 2017r. „o zmianie niektórych ustaw związanych z systemami wsparcia rodzin”, zasiłek rodzinny przysługuje, jeśli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 674 zł lub 764 zł jeśli, w składzie rodziny jest dziecko z orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności. W przypadku przekroczenia kryterium dochodowego świadczenia rodzinne przysługują zgodnie z zasadą „złotówka za złotówkę” zgodnie z art. 5 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Zasiłek rodzinny, który ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka, przysługuje do 18 roku życia, bądź jeżeli dziecko uczy się w szkole do 21 roku życia. Warunkiem otrzymywania zasiłku rodzinnego na dziecko w wieku do 24 roku życia jest kontynuowanie nauki w szkole lub w szkole wyższej i legitymowanie się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

W okresie od 1 stycznia 2021r. do 31 grudnia 2021r. z zasiłku rodzinnego korzystało 751 rodzin miesięcznie, wypłacono 17960 świadczeń na kwotę 2.047.493,71 zł.

Miesięczna wysokość zasiłku rodzinnego wynosi:

- a) na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia - 95 zł,
- b) na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia, do ukończenia 18 roku życia - 124 zł,

- c) na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia, do ukończenia 24 roku życia – 135 zł.

Katalog świadczeń rodzinnych jest szeroki, a prawo do poszczególnych świadczeń uzależnione jest od spełnienia przez osobę ubiegającą się i jej rodzinę określonych w ustawie warunków.

Dodatki do zasiłku rodzinnego:

1. Dodatek z tytułu urodzenia dziecka, przysługuje w wysokości 1.000 zł – z tego tytułu wypłacono 86 świadczeń, na kwotę 67.807,65 zł.
2. Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego przysługuje osobie uprawnionej do urlopu wychowawczego, jeżeli pozostawała w zatrudnieniu co najmniej 6 miesięcy bezpośrednio przed uzyskaniem prawa do tego urlopu. Kwota tego dodatku wynosi 400 zł miesięcznie – wypłacono 248 świadczeń, na kwotę 91.705,62 zł.
3. Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka przysługuje w wysokości 193 zł, nie więcej niż 386 zł, w przypadku samotnego wychowywania dziecka, legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub znacznym stopniu niepełnosprawności, dodatek przysługiwał w wysokości 273 zł na dziecko. Łącznie w ramach tego dodatku wypłacono 995 świadczeń, na kwotę 194.936,78 zł.
4. Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego przysługuje na pokrycie zwiększonych wydatków, związanych z rehabilitacją i kształceniem dziecka niepełnosprawnego przysługuje w wysokości: na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia 90 zł, na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia 110 zł. Z tego tytułu wypłacono 1.274 świadczenia, na kwotę 131.757,04 zł.
5. Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego, jest to dodatek na częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem w szkole nowego roku szkolnego, dodatek wypłaca się jednorazowo, w wysokości 100 zł na dziecko. Z tego tytułu wypłacono 1826 świadczeń, na kwotę 103.482,93 zł.
6. Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, przysługuje na częściowe pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły podstawowej, ponadgimnazjalnej i szkoły artystycznej oraz gimnazjum, w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, kwota dodatku wynosi 113 zł miesięcznie. Dodatek na pokrycie wydatków związanych z zapewnieniem dziecku możliwości dojazdu do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły, w przypadku dojazdu do szkoły ponadgimnazjalnej, a także szkoły artystycznej – kwota dodatku wynosi 69 zł. Dodatek przysługuje przez 10 miesięcy w roku w okresie pobierania nauki od września do czerwca następnego roku kalendarzowego. Z tego tytułu wypłacono 424 świadczenia, na kwotę 30.022 zł.
7. Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej przysługuje, jeżeli w rodzinie wychowuje się troje albo więcej dzieci uprawnionych do zasiłku rodzinnego - kwota dodatku wynosi 95 zł. Z tego tytułu wypłacono 2839 świadczeń, na kwotę 262.386,17 zł.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka w wysokości 1.000 zł - przysługuje niezależnie od uprawnień do dodatku z tytułu urodzenia dziecka, jeżeli miesięczny dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 1.922 zł. Jednorazowa zapomoga wypłacana jest na pisemny wniosek złożony przez matkę lub ojca albo opiekuna prawnego albo opiekuna faktycznego dziecka, w terminie dwunastu miesięcy od dnia narodzin dziecka. Warunkiem jest także przedłożenie przez wnioskodawcę zaświadczenia o pozostawaniu przez matkę dziecka pod opieką lekarską min. od 10-tego tygodnia ciąży. W 2021 roku wypłacono 234 świadczenia na łączną kwotę 234.000 zł.

Świadczenia opiekuńcze:

1. Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub z innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością opieki nad niepełnosprawną osobą przysługuje jednemu z rodziców lub opiekunowi prawnemu, jeżeli nie podejmuje lub rezygnuje z zatrudnienia, lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem, o których mowa w ustawie o rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych albo o znacznym stopniu niepełnosprawności. Do kręgu osób uprawnionych do ubiegania się o świadczenia pielęgnacyjne zalicza się także opiekunów faktycznych dziecka, osoby będące rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 09.06.2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25.02.1964r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności. Kwota świadczenia pielęgnacyjnego w 2021r. wynosiła 1971,00 zł. Wypłacono 2930 świadczeń pielęgnacyjnych, na kwotę 5.749.902 zł.

Za osobę pobierającą świadczenie pielęgnacyjne Ośrodek opłaca składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, na zasadach określonych w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych i ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

2. Specjalny zasiłek opiekuńczy, który wszedł w życie od 1 lipca 2013r. na podstawie ustawy z dnia 7 grudnia 2012r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych ustaw. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności, łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Kwota specjalnego zasiłku opiekuńczego wynosiła 620 zł miesięcznie. W ubiegłym roku wypłacono 40 świadczeń, na kwotę 24.800,00 zł.

Za osobę pobierającą specjalny zasiłek opiekuńczy Ośrodek opłaca składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, na zasadach określonych w ustawie o

systemie ubezpieczeń społecznych i ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

3. Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby, w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub osobie, która ukończyła 75 lat. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia. Wysokość zasiłku pielęgnacyjnego wynosi 215,84 zł. W 2021r. wypłacono 19.793 zasiłki pielęgnacyjne, na kwotę 3.408.573 zł.

Zasiłek dla opiekuna jest realizacją wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2013r., który zakwestionował część nowelizacji ustawy o świadczeniach rodzinnych. Przysługuje osobom, które na wskutek ww. nowelizacji utraciły 1 lipca 2013r. prawo do świadczenia pielęgnacyjnego i nie spełniły kryterium dochodowego do otrzymania specjalnego zasiłku opiekuńczego. Prawo do zasiłku dla opiekuna ustala się na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności zostało wydane na czas określony. Uprawnienie do pobierania zasiłku dla opiekuna jest weryfikowane co pół roku. W tym celu przeprowadzany jest wywiad środowiskowy. Wywiad ten przeprowadzany jest także, gdy zaistnieją wątpliwości, co do faktu sprawowania opieki przez osobę pobierającą zasiłek dla opiekuna. Zasiłek dla opiekuna wynosił 620 zł. W 2021r. wypłacono 35 świadczeń zasiłku dla opiekuna, na kwotę 21.700 zł.

Za osobę pobierającą zasiłek dla opiekuna Ośrodek także opłaca składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, na zasadach określonych w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych i ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Świadczenie rodzicielskie.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje matce albo ojcu dziecka, opiekunowi faktycznemu dziecka w przypadku objęcia dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia. Wysokość świadczenia rodzicielskiego wynosi 1.000 zł miesięcznie, nie jest uzależnione od kryterium dochodowe. Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez rok (52 tygodnie) po urodzeniu dziecka w wysokości 1000 zł miesięcznie, a w przypadku urodzenia 2-ga dzieci 65 tygodni, 67 tygodni w przypadku urodzenia trojaczków, 69 tygodni po urodzeniu 4ga dzieci, natomiast przy urodzeniu wieloraczków ten okres jest wydłużony do 71 tygodni. Świadczenie rodzicielskie między innymi nie przysługuje, jeżeli co najmniej jeden z rodziców dziecka otrzymuje zasiłek macierzyński lub uposażenie za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego, okres

urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, okres dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego.

W roku 2021r. wypłacono 969 świadczeń rodzicielskich, na kwotę 887.149 zł, były to środki z budżetu państwa.

W roku 2021 świadczenia rodzinne w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Krośnie pobierało 1815 rodzin.

IV. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Od dnia 7 września 2007r. obowiązuje ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Osobą uprawnioną do świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest dziecko, które ma zasądzone alimenty od rodzica, jeżeli egzekucja alimentów jest bezskuteczna. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują na dziecko do ukończenia przez nie 18 lat, 25 lat pod warunkiem, że uczy się w szkole lub szkole wyższej lub bezterminowo, gdy posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności. Egzekucja jest bezskuteczna, jeżeli w okresie dwóch miesięcy przed złożeniem wniosku o świadczenie z funduszu alimentacyjnego komornik nie wyegzekwował pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych. Bezskuteczność egzekucji potwierdza komornik sądowy odpowiednim zaświadczeniem. W przypadku, gdy egzekucja alimentów nie jest prowadzona w Polsce, gdyż dłużnik mieszka za granicą, w celu potwierdzenia bezskuteczności egzekucji, do wniosku o przyznanie świadczenia z funduszu alimentacyjnego wnioskodawca musi dołączyć odpowiednie zaświadczenie z sądu okręgowego (lub innego właściwego sądu) lub zagranicznej instytucji egzekucyjnej, potwierdzające bezskuteczność egzekucji zasądzonych alimentów lub niemożność prowadzenia egzekucji. Prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód netto na osobę w rodzinie w roku poprzedzającym okres świadczeniowy nie przekracza 900 zł (w sytuacji przekroczenia kryterium dochodowego obowiązuje zasada „złotówka za złotówkę”). Świadczenia przysługują w kwocie bieżąco zasądzonych alimentów, nie więcej jednak niż po 500zł na każde z uprawnionych do alimentów dzieci.

Zgodnie z w/w ustawą organ właściwy dłużnika jest zobowiązany do prowadzenia postępowania wobec dłużników alimentacyjnych. W przypadku bezskuteczności egzekucji osoba uprawniona do alimentów (dziecko za pośrednictwem swego przedstawiciela ustawowego) może złożyć do organu właściwego wierzyciela wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. Poza tym, w przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego, organ właściwy wierzyciela „z urzędu” występuje z wnioskiem do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. Po otrzymaniu takiego wniosku, organ właściwy dłużnika przeprowadza wywiad alimentacyjny, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej. Odbiera również od niego oświadczenie majątkowe.

W przypadku, gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swych zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, organ właściwy dłużnika zobowiązuje dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się jako bezrobotny albo jako poszukujący pracy, w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako bezrobotny, występuje do właściwego urzędu pracy z wnioskiem o aktywizację zawodową dłużnika alimentacyjnego. W razie braku możliwości aktywizacji zawodowej występuje z wnioskiem do starosty o skierowanie dłużnika alimentacyjnego do robót publicznych lub prac organizowanych na zasadach robót publicznych, określonych w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. W przypadku uniemożliwienia przez dłużnika alimentacyjnego przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego, odmowy złożenia oświadczenia majątkowego oraz odmowy podjęcia prac, w ramach aktywizacji zawodowej, uchylania się od nich lub odmowy zarejestrowania się jako bezrobotny, odmowy zarejestrowania się jako poszukujący pracy, w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako bezrobotny, organ właściwy dłużnika składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6.06.1997r. Kodeks karny oraz kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego. Zgodnie ze zmianami ustawy od 01.09.2015r. jeżeli pozostaje w mocy decyzja o uznaniu dłużnika za uchylającego się i nie uległa zmianie podstawa do jej wydania, nie ponawia się tych czynności w kolejnych okresach świadczeniowych.

Obowiązkiem organu właściwego dłużnika jest poinformowanie organu właściwego wierzyciela oraz komornika sądowego o podjętych działaniach wobec dłużnika alimentacyjnego oraz o ich efektach.

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami (40% z tego stanowi dochód organu właściwego wierzyciela i 60% dochód budżetu państwa). Zmiany od września 2015r. wprowadziły obowiązek składania do komorników wniosków o przyłączenie do egzekucji wraz z decyzjami, na mocy których przyznawane są świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Do wszystkich decyzji z lat wcześniejszych należy złożyć wnioski o wszczęcie lub przyłączenie do postępowania egzekucyjnego.

W 2021r. przyznanych było 3.097 świadczeń z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę 1.261.106,05 zł, były to środki z budżetu państwa. W tej sprawie wydano 232 decyzje. Złożono do komorników sądowych 214 wnioski o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego. Kwota zwrócona przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosła 501 048,05 zł.

V. POMOC PAŃSTWA W WYCHOWYWANIU DZIECI - tzw. świadczenie 500+

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie od 1 kwietnia 2016r. realizuje zadania przewidziane ustawą z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Świadczenia przysługują matce,

ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka (który wystąpił o adopcję) albo opiekunowi prawnemu dziecka do dnia ukończenia przez dziecko 18 roku życia (uwzględniane są tylko dzieci zamieszkujące wspólnie z osobą ubiegającą się i pozostające na jej utrzymaniu). Świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko do ukończenia 18 roku życia, bez względu na dochód rodziny.

W okresie od 1 stycznia 2021r. do 31 grudnia 2021r. ze świadczeń wychowawczych skorzystało 4527 rodzin, na kwotę 43.209.540,12 zł, były to środki z budżetu państwa.

VI. ŚWIADCZENIE „ZA ŻYCIEM”

Ustawą z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” zostało wprowadzone jednorazowe świadczenie. Rodzinom, w których urodzi się żywe dziecko z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, przysługuje jednorazowe świadczenie w wysokości 4.000 zł. Nie jest ono uzależnione od dochodów. Wniosek o wypłatę świadczenia należy złożyć w terminie 12 miesięcy od narodzin dziecka.

Podstawowym warunkiem wypłaty świadczenia jest zaświadczenie lekarskie wystawione przez lekarza posiadającego specjalizację II stopnia lub specjalistę z dziedziny położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii, potwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenia albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Ponadto, podobnie jak w przypadku tzw. becikowego, aby otrzymać świadczenie, matka dziecka musi pozostawać pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu (aby to potwierdzić, powinna przedstawić zaświadczenie wystawione przez lekarza lub położną). Świadczenie nie przysługuje w przypadku urodzenia martwego dziecka.

W roku 2021 wypłacono 3 jednorazowe świadczenia „Za życiem”, na kwotę 12.000 zł.

VII. ŚWIADCZENIE „Dobry Start”

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie od 2018r. do 31.12.2020r. realizował także zadanie przewidziane w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start”. Od 2021 r. świadczenie to wypłaca Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Wydatkowana z budżetu państwa kwota 1.789,65 zł stanowiła koszt licencji programu komputerowego.

VIII. DODATKI MIESZKANIOWE

Zgodnie z upoważnieniem Prezydenta Miasta Krosna, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie prowadzi postępowania w sprawach przyznawania, ustalania wysokości i wypłacania dodatków mieszkaniowych, w oparciu o ustawę z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych. Ustawa reguluje zasady i tryb przyznawania, ustalania wysokości i wypłacania dodatków mieszkaniowych oraz właściwość organów w tych sprawach.

W dniu 1 lipca 2021r. weszły w życie zmiany ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych, wprowadzone ustawą z dnia 10 grudnia 2020r. o zmianie niektórych ustaw wspierających rozwój mieszkalnictwa. W związku z powyższym od dnia 1 lipca 2021r. obowiązuje nowy wzór wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego, który został wprowadzony załącznikiem nr 1 do uchwały nr XXXIV/966/21 Rady Miasta Krosna z dnia 28.05.2021r. oraz nowy wzór deklaracji o wysokości dochodów, który został wprowadzony załącznikiem nr 2 do przedmiotowej uchwały.

Przy ustalaniu wysokości dodatku mieszkaniowego podstawowym warunkiem jest posiadanie tytułu prawnego do zajmowanego lokalu.

W okresie od 01.01.2021r. do 30.06.2021r. dodatek mieszkaniowy przysługiwał:

- najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo socjalny.

Od 01.07.2021r. do 31.12.2021r. dodatek przysługuje:

- najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych – zamieszkującym w tych lokalach;
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego;
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych;
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem;
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo najem socjalny lokalu.

Ponadto dodatek mieszkaniowy przysługuje w związku z zamieszkiwaniem w jednym lokalu mieszkalnym albo zajmowaniem jednego lokalu mieszkalnego. Dodatek mieszkaniowy może przysługiwać też na podstawie więcej niż jednego tytułu prawnego spośród określonych powyżej.

Od dnia 1 lipca 2021r. dodatek mieszkaniowy nie przysługuje osobom przebywającym w:

- domu pomocy społecznej;
- młodzieżowym ośrodku wychowawczym;
- schronisku dla nieletnich;
- zakładzie poprawczym;
- zakładzie karnym;
- szkole, w tym w szkole wojskowej;

jeżeli instytucje te zapewniają nieodpłatnie pełne całodobowe utrzymanie.

Drugim warunkiem niezbędnym przy ubieganiu się o dodatek mieszkaniowy jest wielkość powierzchni zajmowanego lokalu.

1. Normatywna powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego, w którym znajduje się tylko jeden lokal mieszkalny (dom jednorodzinny), zwana dalej "normatywną powierzchnią", w przeliczeniu na liczbę członków gospodarstwa domowego nie może przekraczać:

- 1) 35 m² - dla 1 osoby;
- 2) 40 m² - dla 2 osób;
- 3) 45 m² - dla 3 osób;
- 4) 55 m² - dla 4 osób;
- 5) 65 m² - dla 5 osób;

6) 70 m² - dla 6 osób, a w razie zamieszkiwania w lokalu mieszkalnym większej liczby osób dla każdej kolejnej osoby zwiększa się normatywną powierzchnię tego lokalu o 5 m².

2. W wypadku najmu albo podnajmu części lokalu mieszkalnego za powierzchnię użytkową lokalu mieszkalnego lub części tego lokalu zajmowanego przez gospodarstwo domowe najemcy albo podnajemcy uważa się powierzchnię zajmowanych pokoi, wynikającą z umowy najmu lub podnajmu, oraz część powierzchni kuchni, łazienki, korytarzy i innych pomieszczeń wspólnych znajdujących się w tym lokalu, odpowiadającą stosunkowi liczby członków gospodarstwa domowego najemcy albo podnajemcy do liczby osób zajmujących cały lokal. Za powierzchnię użytkową lokalu mieszkalnego zamieszkiwaną przez wynajmującego uważa się powierzchnię pokoi zajmowanych przez gospodarstwo domowe wynajmującego oraz część powierzchni kuchni, łazienki, korytarzy i innych pomieszczeń wspólnych wchodzących w skład tego lokalu, odpowiadającą stosunkowi liczby członków gospodarstwa domowego wynajmującego do liczby osób zajmujących cały lokal.

3. Normatywną powierzchnię powiększa się o 15 m², jeżeli w lokalu mieszkalnym zamieszkuje osoba niepełnosprawna poruszająca się na wózku inwalidzkim lub osoba niepełnosprawna, której niepełnosprawność wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju. Normatywną powierzchnię powiększa się niezależnie od liczby członków gospodarstwa domowego. O wymogu zamieszkiwania w oddzielnym pokoju orzekają powiatowe zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

4. Wydatki na normatywną powierzchnię zajmowanego lokalu mieszkalnego oblicza się, dzieląc wydatki za ten lokal przez jego powierzchnię użytkową i mnożąc uzyskany w ten sposób wskaźnik przez normatywną powierzchnię, o której mowa w ust. 1.

4a. Wydatki naliczone i ponoszone przez okres dłuższy niż jeden miesiąc przelicza się na okresy miesięczne.

4b. Jeżeli wnioskodawca posiada tytuł prawny do części zajmowanego lokalu mieszkalnego, wydatki na mieszkanie ustala się w proporcji odpowiadającej wielkości tej części.

5. Dodatek mieszkaniowy przysługuje, gdy powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego nie przekracza normatywnej powierzchni o więcej niż:

- 1) 30% albo

2) 50% pod warunkiem, że udział powierzchni pokoi i kuchni w powierzchni użytkowej tego lokalu nie przekracza 60%.

Kolejnym warunkiem przyznania dodatku mieszkaniowego jest kryterium dochodowe, które zostało zmienione od 01.07.2021r. W okresie od 01.01.2021r. do 30.06.2021r. dodatek mieszkaniowy przysługiwał osobom, o których mowa w art. 2 ust. 1, jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego nie przekracza 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym i 125% tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym, obowiązującej w dniu złożenia wniosku. Przy wydawaniu decyzji o przyznaniu dodatku mieszkaniowego uwzględniano się kwotę najniższej emerytury obowiązującą w dniu złożenia wniosku, ogłaszaną przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, na podstawie art. 94 ust. 2 pkt 1 lit. A ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W okresie od 01.01.2021r. do 28.02.2021r. kryterium dochodowe wynosiło 2100 zł brutto dla gospodarstwa jednoosobowego oraz 1500 zł brutto dla gospodarstwa wieloosobowego. W okresie od 01.03.2021r. do 30.06.2021r. kryterium wynosiło 2189,04 zł brutto dla gospodarstwa jednoosobowego oraz 1563,60 zł brutto dla gospodarstwa wieloosobowego.

Za dochód uważane były wszelkie przychody po odliczeniu kosztów ich uzyskania oraz po odliczeniu składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz na ubezpieczenie chorobowe, określonych w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych, chyba że zostały już zaliczone do kosztów uzyskania przychodu.

Od 01.07.2021r. do 31.12.2021r. dodatek mieszkaniowy przysługuje, jeżeli w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o jego przyznanie średni miesięczny dochód przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego wnioskodawcy nie przekroczył w gospodarstwie:

jednoosobowym – 40% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, obowiązującego w dniu złożenia wniosku (2 066,99 zł);

wieloosobowym – 30% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, obowiązującego w dniu złożenia wniosku (1 550,24 zł).

Obecnie kwota przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej wynosi 5 167,47zł.

Za dochód od dnia 1 lipca 2021 r. uważa się dochód w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych, po odliczeniu kwot alimentów świadczonych na rzecz innych osób. Nie uwzględnia się dochodu osoby, która przebywa w instytucji, o której mowa w art. 2 ust. 3, albo wyprowadziła się z lokalu mieszkalnego albo zmarła przed dniem złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego.

W przypadku posiadania tytułu prawnego do gospodarstwa rolnego dochód z tego gospodarstwa ustala się na podstawie powierzchni gruntów w hektarach przeliczeniowych i wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego, ostatnio ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 18 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym.

Wysokość dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej, w przypadku prowadzenia działalności opodatkowanej na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustala się na podstawie oświadczenia wnioskodawcy lub zaświadczenia wydanego przez naczelnika właściwego urzędu skarbowego.

W przypadku ustalania dochodu z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne przyjmuje się dochód miesięczny w wysokości 1/12 dochodu ogłaszanego corocznie, w drodze obwieszczenia ministra właściwego do spraw rodziny, o którym mowa w art. 5 ust. 7a ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych.

Od dnia 1 lipca 2021r. zmianie uległy również przepisy ustawy o dodatkach mieszkaniowych dotyczące zarządców budynku albo innych osób uprawnionych do pobierania należności za lokale mieszkalne związane z realizowaniem przez nich obowiązku wynikającego z art. 8 ust. 4 przytoczonej ustawy.

Zgodnie z art. 7 ust. 11 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych w wypadku stwierdzenia, że osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy, nie opłaca na bieżąco należności za zajmowany lokal mieszkalny, wypłatę dodatku mieszkaniowego wstrzymuje się, w drodze decyzji administracyjnej, do czasu uregulowania zaległości. Jeżeli uregulowanie zaległości nie nastąpi w ciągu 3 miesięcy od dnia wydania decyzji, o której mowa w zdaniu pierwszym, decyzja o przyznaniu dodatku mieszkaniowego wygasa. W wypadku uregulowania należności w terminie określonym w zdaniu drugim wypłaca się dodatek mieszkaniowy za okres, w którym wypłata była wstrzymana. Stosownie do art. 8 ust. 4 powołanej ustawy zarządca budynku albo inna osoba uprawniona do pobierania należności za lokal mieszkalny zawiadamia organ przyznający dodatek mieszkaniowy o wystąpieniu zaległości, o których mowa w art. 7 ust. 11, obejmujących pełne 2 miesiące, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia tych zaległości. W przypadku niedopełnienia tego obowiązku zarządca budynku albo inna osoba uprawniona do pobierania należności za lokale mieszkalne zwraca organowi przyznającemu dodatek mieszkaniowy kwoty dodatków wypłaconych za miesiące, w których występowały zaległości w tych opłatach. Zarządca budynku albo inna osoba uprawniona do pobierania należności za lokal mieszkalny zwraca organowi te kwoty w terminie kolejnych 2 miesięcy, jeżeli gospodarstwo domowe, któremu przyznano dodatek mieszkaniowy, nie uiszczy zaległych opłat w terminie miesiąca od powstania obowiązku zawiadomienia organu o powstaniu zaległości. Jeżeli ryczałt na zakup opału był wypłacany zarządcy budynku albo innej osobie uprawnionej do pobierania należności za lokal mieszkalny, na których spoczywa obowiązek powiadamiania organu przyznającego dodatek mieszkaniowy o wystąpieniu zaległości w opłatach, zarządca budynku albo inna osoba uprawniona do pobierania należności za lokal mieszkalny zwraca także nienależnie wypłacony ryczałt.

W przypadku niewykonania obowiązku zawiadomienia organu przyznającego dodatek mieszkaniowy o wystąpieniu zaległości, o którym mowa w art. 8 ust. 4, organ uprawniony do przyznania dodatku mieszkaniowego nakłada w drodze

decyzji na zarządcę budynku albo inną osobę uprawnioną do pobierania należności za lokal mieszkalny karę pieniężną w wysokości 500 zł (art. 8a ww. ustawy).

Od 01.07.2021r. nastąpiły również zmiany w przeliczaniu ryczału na zakup opału. Jeżeli lokal mieszkalny nie jest wyposażony w instalację doprowadzającą energię cieplną do celów ogrzewania, w instalację ciepłej wody lub gazu przewodowego z zewnętrznego źródła znajdującego się poza lokalem mieszkalnym, osobie uprawnionej do dodatku mieszkaniowego przyznaje się ryczałt na zakup opału stanowiący część dodatku mieszkaniowego. W celu obliczenia wysokości ryczału, o którym mowa w ust. 7, stosuje się średnią cenę 1 kWh energii elektrycznej, ogłaszaną na podstawie art. 23 ust. 2 pkt 18 lit. d ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. - Prawo energetyczne, powiększoną o podatek od towarów i usług. Jeżeli lokal mieszkalny nie jest wyposażony w instalację:

1) doprowadzającą energię cieplną do celów ogrzewania - za wydatek stanowiący podstawę obliczania ryczału na zakup opału uznaje się równowartość 5 kWh energii elektrycznej na 1 m² normatywnej powierzchni użytkowej, z uwzględnieniem art. 6 ust. 9 lub

2) ciepłej wody - za wydatek stanowiący podstawę obliczania ryczału na zakup opału uznaje się równowartość 20 kWh energii elektrycznej na każdego członka gospodarstwa domowego, lub

3) gazu przewodowego - za wydatek stanowiący podstawę obliczania ryczału na zakup opału uznaje się równowartość 10 kWh energii elektrycznej w jednoosobowym gospodarstwie domowym oraz równowartość 2 kWh na każdą dodatkową osobę.

W 2021r. wydano łącznie 541 decyzji administracyjnych, w tym: 504 decyzje przyznające dodatek mieszkaniowy, 29 decyzji odmawiających przyznania dodatku mieszkaniowego, 3 wnioski pozostały bez rozpatrzenia ze względu na braki formalne oraz 5 wnioskodawców złożyło rezygnację.

W 2021r. wypłacono dodatki mieszkaniowe na łączną kwotę 489.476,74 zł, były to środki z budżetu gminy.

IX. DODATEK ENERGETYCZNY

Przyznawanie dodatków energetycznych reguluje ustawa z dnia 10 kwietnia 1997r. – Prawo energetyczne. Dodatek energetyczny przysługuje osobie, która spełnia łącznie następujące warunki:

- ma przyznany dodatek mieszkaniowy,
- jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym,
- zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Dodatek energetyczny wynosił rocznie nie więcej niż 30% iloczynu limitu zużycia energii elektrycznej oraz średniej ceny energii elektrycznej dla odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym, ogłaszanej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

Wysokość limitu, o którym mowa powyżej wynosi:

- 900 kWh w roku kalendarzowym – dla gospodarstwa domowego prowadzonego przez osobę samotną,

- 1250 kWh w roku kalendarzowym – dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 4 osób,
- 1500 kWh w roku kalendarzowym – dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 5 osób.

Dodatek energetyczny wypłacany był w terminie do dnia 10 każdego miesiąca z góry, z wyjątkiem miesiąca stycznia, w którym dodatek energetyczny wypłacany był do dnia 30 stycznia danego roku.

Zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Klimatu z dnia 10 kwietnia 2020r. wysokość dodatku energetycznego, w okresie od 01.01.2021 do 30.04.2021r. obowiązująca od 1 maja 2020r. dla gospodarstwa domowego wynosiła:

- prowadzonego przez osobę samotną –10,94 zł/miesięcznie,
- składającego się z 2 do 4 osób – 15,19 zł/miesięcznie,
- składającego się z co najmniej 5 osób – 18,23 zł/miesięcznie

Obwieszczeniem Ministra Klimatu z dnia 16 kwietnia 2021r. dodatek energetyczny uległ zmianie i jego wysokość obowiązująca od 1 maja 2021r. w okresie od 01.05.2021r. do 31.12.2021r. dla gospodarstwa domowego wynosiła:

- prowadzonego przez osobę samotną –12,09 zł/miesięcznie,
- składającego się z 2 do 4 osób – 16,79 zł/miesięcznie,
- składającego się z co najmniej 5 osób – 20,15 zł/miesięcznie.

W 2021r. wydano łącznie 154 decyzje administracyjne, 226 gospodarstw domowych zostało objętych pomocą w formie dodatku energetycznego. Wypłacono 629 świadczeń z tego:

- 276 świadczeń - dla gospodarstw jednoosobowych (94 gospodarstwa);
- 302 świadczenia - dla gospodarstw składających się z 2 do 4 osób (112 gospodarstw);
- 51 świadczeń - dla gospodarstw składających się co najmniej z 5 osób (20 gospodarstw).

W 2021r. dodatki energetyczne wypłacono na łączną kwotę 9.130,10 zł, były to środki z budżetu państwa.

X. DOPLĄTY DO CZYNSZU

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 10 grudnia 2020r. o zmianie niektórych ustaw wspierających rozwój mieszkalnictwa (Dz.U. 2021 poz.11) oraz art. 15zzzic – art. 15 zzzii ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 1842 z późn. zm.) w roku 2021 wprowadzono nowy instrument wsparcia najemców oraz podnajemców lokali mieszkalnych dotkniętych ekonomicznymi skutkami epidemii COVID-19, polegający na możliwości przyznawania dodatków mieszkaniowych powiększonych o dopłatę z Funduszu Przeciwdziałania COVID -19, zwaną „dopłatą do czynszu”.

Ustawa weszła w życie dnia 05.01.2021r., a wnioski o dodatek mieszkaniowy powiększony o dopłatę do czynszu składane były nie później niż w dniu 31 marca 2021r. Warunki przyznania dodatku mieszkaniowego powiększonego o dopłatę do czynszu: osobom, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych, tj. wyłącznie

najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych może zostać przyznany dodatek mieszkaniowy powiększony o dopłatę do czynszu. Dopłata do czynszu stanowi składnik dodatku mieszkaniowego i jest finansowana ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19. Oznacza to, że dopłata do czynszu przyznawana jest osobom, którzy spełniają warunki „zwykłego dodatku mieszkaniowego” i którzy na wniosku o dodatek mieszkaniowy umieszczą adnotację „wniosek o dodatek mieszkaniowy powiększony o dopłatę do czynszu”.

Wymagane jest aby: - średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego wnioskodawcy w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku był co najmniej o 25% niższy niż średni miesięczny dochód na jednego członka tego gospodarstwa domowego osiągnięty w 2019 r., - wnioskodawca najmował albo podnajmował lokal mieszkalny przed dniem 14 marca 2020r., - wnioskodawcy nie przysługiwał wcześniej dodatek mieszkaniowy powiększony o dopłatę do czynszu.

Dodatek mieszkaniowy powiększony o dopłatę do czynszu stanowi 75% miesięcznego czynszu opłacanego przez najemcę, jednak nie więcej niż 1500 zł. Wysokość dopłaty do czynszu stanowi różnicę między wysokością dodatku mieszkaniowego powiększonego o tę dopłatę a wysokością dodatku mieszkaniowego ustaloną zgodnie z art. 6 ustawy o dodatkach mieszkaniowych.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie realizował rządowy program dopłat do czynszu dla najemców, którzy utracili dochody w wyniku epidemii COVID-19 w okresie od stycznia 2021r. do września 2021r. W tym okresie przyznano 7 dodatków mieszkaniowych powiększonych o dopłatę do czynszu, które wypłacane były przez okres 6 miesięcy. Łączna kwota środków przeznaczona na ten cel to 14.450,46 zł; były to środki z budżetu państwa.

W związku z informacją uzyskaną z Ministerstwa Rozwoju i Technologii, program tzw. dopłat do czynszu dla najemców lokali mieszkalnych, których dochody uległy zmniejszeniu z powodu epidemii COVID-19, został zakończony. Dopłata do czynszu była świadczeniem jednorazowym, Ministerstwo nie przewiduje wznowienia ww. programu.

XI. POMOC ZE ŚRODKÓW POCHODZĄCY Z OPŁAT ZA KORZYSTANIE Z ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

W ramach swojej działalności MOPR jest jednym z realizatorów Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, przyjętego uchwałą Rady Miasta Krosna Nr XXVIII/780/20 z dnia 30 listopada 2020r.

Sprawozdanie dotyczące realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii za rok 2021 znajduje się w odrębnym sprawozdaniu, które przedstawione jest Radzie Miasta Krosna w miesiącu marcu 2022 r.

XII. KARTA POLAKA

Osoba posiadająca Kartę Polaka może ubiegać się o przyznanie świadczenia pieniężnego dla siebie i członków swojej rodziny, po spełnieniu warunków określonych w ustawie o Karcie Polaka. Decyzję w tej sprawie wydaje Wojewoda

Podkarpacki, natomiast świadczenie wypłacane jest przez powiat, w którym zamieszkuje posiadacz Karty Polaka. Zadanie to finansowane jest ze środków budżetu państwa.

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Krośnie, na podstawie pełnomocnictwa Prezydenta Miasta Krosna z dnia 21 maja 2019 r., został upoważniony do składania do Wojewody wniosku o udzielenie dotacji na wypłatę świadczeń pieniężnych dla posiadacza Karty Polaka, wypłacania tych świadczeń oraz rozliczania dotacji.

W 2021r. nie wypłacono świadczeń z tego tytułu.

XII. POWIATOWY ZESPÓŁ DO SPRAW ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności dla Miasta Krosna i Powiatu Krośnieńskiego działa w oparciu o ustawę o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Zespół, z siedzibą w Krośnie przy ul. Legionów 8, w strukturze MOPR funkcjonował do dnia 30 września 2021r. Obecnie znajduje się w strukturze Urzędu Miasta Krosna.

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności rozpatruje wnioski i wydaje orzeczenia o :

- niepełnosprawności osób, które nie ukończyły 16 roku życia,
- stopniu niepełnosprawności osób, które ukończyły 16 rok życia,
- wskazaniach do ulg i uprawnień osób posiadających orzeczenia o inwalidztwie lub niezdolności do pracy.

Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności i o stopniu niepełnosprawności za cztery kwartały 2021r. wyniosła 3.917; z czego dla osób z powiatu krośnieńskiego ziemskiego – 2.752, a dla osób z miasta Krosna – 1.165. Na podstawie orzeczeń o niepełnosprawności i o stopniu niepełnosprawności wydano 388 kart parkingowych.

Na utrzymanie Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w 2021r. wydatkowano kwotę 741 796,35 zł, z tego: z budżetu państwa 723 046,35 zł, z budżetu Powiatu Krośnieńskiego – ziemskiego 18 750 zł.

Na działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Krośnie za rok 2021 wydatkowana została kwota przedstawiona w poniższej tabeli:

Wydatkowana kwota ogółem		74 395 720,95 zł
w tym:	ze środków budżetu państwa	64 517 832,80 zł
	ze środków budżetu gminy M. Krosno	9 644 108,32 zł
	ze środków budżetu Powiatu Krośnieńskiego ziemskiego	18 750,00 zł
	ze środków budżetu innych powiatów	215 029,83 zł

Z ogólnej kwoty wydatkowano na:

Utrzymanie ośrodka		3 896 135,12 zł
w tym:	środki budżetu państwa	585 510,00 zł
	środki budżetu gminy	3 310 625,12 zł
Zasiłki i pomoc w naturze		2 580 131,36 zł
w tym:	środki budżetu państwa	2 440 833,97 zł
	środki budżetu gminy	139 297,39 zł
Składki na ubezpieczenie zdrowotne pokrywane od zasiłków stałych oraz uczestników CIS		134 794,02 zł
w tym:	środki budżetu państwa	134 794,02 zł
Dożywianie – posiłki i zasiłki na zakup posiłku lub żywności		753 221,40 zł
w tym:	środki budżetu państwa	459 942,00 zł
	środki budżetu gminy	293 279,40 zł
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie		68 935,78 zł
w tym:	środki budżetu państwa	6 280,27 zł
	środki budżetu gminy	62 655,51 zł
Interwencja kryzysowa i mieszkanie chronione		231 614,87 zł
	środki budżetu gminy	231 614,87 zł
Wsparcie Rodziny i Piecza Zastępcza		1 584 690,98 zł
w tym:	środki budżetu państwa	340 905,62 zł
	środki budżetu Gminy Krosno	1 028 755,53 zł
	środki budżetu innych powiatów	215 029,83 zł
Przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii		713 215,15 zł
w tym:	środki budżetu gminy	713 215,15 zł
Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności		741 796,35 zł
w tym:	środki budżetu państwa	723 046,35 zł
	środki budżetu Gminy Krosno	0,00 zł
	środki budżetu Powiatu Krośnieńskiego	18 750,00 zł
Świadczenia rodzinne i świadczenia alimentacyjne oraz składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne		16 217 856,59 zł
w tym:	środki budżetu państwa	16 217 856,59 zł
Pomoc państwa w wychowywaniu dzieci		43 560 918,95 zł
w tym:	środki budżetu państwa	43 560 918,95 zł
Rządowy program „Dobry Start”		1 789,65 zł
w tym:	środki budżetu państwa	1 789,65 zł
Dodatki mieszkaniowe		489 476,74 zł

środki budżetu gminy		489 476,74 zł
Dopłaty do czynszów		14 594,96 zł
w tym:	środki budżetu państwa	14 594,96 zł
Dodatki energetyczne		9 312,70 zł
w tym:	środki budżetu państwa	9 312,70 zł
Pobyt w domach pomocy społecznej		3 217 264,11 zł
w tym:	środki budżetu gminy	3 217 264,11 zł
Ośrodki wsparcia – pobyt w schroniska		157 924,50 zł
w tym:	środki budżetu gminy	157 924,50 zł
Program „Wspieraj Seniora”		22 047,72 zł
w tym:	środki budżetu państwa	22 047,72 zł

Wykonanie stanowi około 99,33% zaplanowanego budżetu.

Na dzień 31 grudnia 2021r. zatrudnienie w przeliczeniu na etaty wynosiło 71,36 etatów.

W roku 2021 MOPR realizował Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”, który finansowany był ze środków budżetu państwa w ramach Funduszu Solidarnościowego. Kwota realizacji Programu wyniosła 194 817,88 zł, były to środki pozabudżetowe.

MOPR w 2021r. organizował, realizował i rozliczał usługi opiekuńcze. Ze względu na zlecenie zadania publicznemu organizacjom pozarządowym, zadanie to nie zostało wyodrębnione w budżecie Ośrodka. Wykonanie zadania zamknęło się kwotą 2 723 466,00 zł, z której kwota 2 339 966,00 zł stanowiła środki gminy, a 383 500,00 zł środki budżetu państwa.

Załącznik nr 1

Roczne sprawozdanie z realizacji Programu wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej w Krośnie na lata 2019-2021 za 2021 rok.

Załącznik nr 2

Roczne sprawozdanie z realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie za 2021 rok.

Opracował: Iwona Wójcik-Druciak, dyrektor
Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie

Załącznik nr 1
do sprawozdania z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
w Krośnie za rok 2021

PREZYDENT MIASTA KROSNA

SPRAWOZDANIE
z realizacji Miejskiego Programu
Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony
Ofiar Przemocy w Rodzinie
w Krośnie za 2021 rok

Krosno, marzec 2022r.

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025 został przyjęty Uchwałą Nr XXXI/883/2021 Rady Miasta Krosna z dnia 26 lutego 2021r.

Zadania Programu koordynowane są przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie. W ich realizacji uczestniczą instytucje, organizacje i specjaliści zaangażowani w działania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz inne podmioty, pełniące funkcje wspierające:

- Komenda Miejska Policji w Krośnie,
- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie,
- Miejska Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krośnie,
- Prokuratura Rejonowa w Krośnie,
- Sąd Rejonowy w Krośnie,
- Punkt Psychoedukacji i Terapii Uzależnień w Krośnie,
- Urząd Miasta w Krośnie,
- placówki służby zdrowia,
- placówki oświatowe,
- organizacje pozarządowe.

Obowiązek realizacji zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie spoczywa w szczególności na Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz powoływanych, dla indywidualnych przypadków, grupach roboczych. Obsługę techniczną i merytoryczną Zespołu zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie.

Celem głównym Programu jest ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie poprzez skuteczne działanie na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cel główny realizowany jest poprzez obszary prewencji, edukacji, prawa i pracy socjalnej na podstawie opracowanego harmonogramu działań.

Cele szczegółowe:

1. Skuteczne i efektywne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie przez wzmocnienie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
3. Edukację społeczną i promocję działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Mieście Krośnie.

4. Podnoszenie i doskonalenie umiejętności służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, rozwijanie współpracy interdyscyplinarnej.

Analizie poddano wszystkie działania podejmowane w obszarze celów szczegółowych. Przyjęto, że ich realizacja przyczyni się do poprawy jakości udzielanej pomocy, kontynuowanej przez współpracujące w Gminie podmioty.

Zadania Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wykonano w oparciu o przyjętą realizację podporządkowanych celom szczegółowym zadań.

Cel szczegółowy 1:

Skuteczne i efektywne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie przez wzmocnienie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadanie 1.

Współpraca w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych została zrealizowana poprzez:

- a) przeprowadzono 12 spotkań on-line członków Zespołu Interdyscyplinarnego;
- b) z uwagi na trwający stan epidemii COVID-19 celem usprawnienia sposobu powoływania nowych grup roboczych i podejmowania decyzji o zakończeniu prowadzonej procedury „Niebieska Karta” członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego zapoznawali się i uzupełniali dokumentację przekazywaną im drogą elektroniczną, zaś w każdy pierwszy poniedziałek miesiąca przekazywali Przewodniczącemu ZI – wypełnioną, zbiorczą ankietę;
- c) po przeliczeniu odesłanych ankiet, zgodnie z decyzją większości członków, Przewodnicząca ZI powoływała grupy robocze dla nowych rodzin oraz w przypadku zdiagnozowanego ustania przemocy w rodzinie, uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie lub po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy albo rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań – podejmowała decyzję o zakończeniu prowadzenia procedury NK we wskazanych rodzinach- zgodnie z treścią § 18 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. Nr 209, poz. 1245).
- d) w czasie trwania procedury NK pracownik socjalny i dzielnicowy KMP przez około 6 miesięcy prowadził w środowisku domowym wskazanych rodzin - stały monitoring sytuacji rodzinnej i życiowej rodzin objętych procedurą.

Opracowano także bazę danych instytucji działających na rzecz pomocy rodzinie i umieszczono ją na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Kośnie, Policji oraz Wojewódzkiego Szpitala Podkarpackiego w Krośnie.

W okresie od 1 stycznia 2021r. do 31 grudnia 2021 r. Procedura „Niebieskiej Karty” prowadzona była w 129 rodzinach. W 77 rodzinach została ona wszczęta w 2021r. natomiast pozostałe 52 rodziny korzystało z tej formy pomocy już w ubiegłym roku. Niektóre rodziny borykają się z problemem przemocy długotrwale, czego dowodzą powtarzające się interwencje Policji w ich miejscu zamieszkania. W ubiegłym roku było takich 9 rodzin.

W 2021r. formularz „Niebieskiej Karty”- A, która stanowi dokument potwierdzający problem przemocy w rodzinie, sporządziły następujące instytucje:

- Komenda Miejska Policji – 86 sztuk
- Pomoc Społeczna – 8 sztuk
- Oświata – 3 sztuki
- Ochrona Zdrowia – 2 sztuki
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 1 sztuka.

W związku z powyższym odbyło się 448 posiedzeń grup roboczych, których celem było omówienie problemów w poszczególnych rodzinach i ustalenie sposobów ich rozwiązania. W 75 rodzinach po około 6 miesiącach monitorowania sytuacji, na wniosek grupy roboczej została zakończona procedura „Niebieskiej Karty”. Natomiast w 26 przypadkach członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego rozstrzygnęli o braku zasadności podejmowania działań i nie była powoływana grupa robocza (np. przesłanie sprawy do właściwości innej Gminy lub oddzielne zamieszkanie skonfliktowanych osób).

W związku z bieżącymi ustaleniami członków grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego, potwierdzającymi uzasadnione podejrzenie o stosowaniu przemocy domowej, w roku 2021r. zarówno Komenda Miejska Policji jak i Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie kierowali do Prokuratury Rejonowej zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w sprawach z art. 207 kk. Wydział Dochodzeniowo – Śledczy prowadził w tych sprawach dochodzenie i na wniosek Policji Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego w 51 przypadkach przesyłała zgromadzoną dokumentację. Członkowie grup roboczych ZI składali w tych postępowaniach zeznania na Policji, a następnie uczestniczyli w postępowaniu sądowym.

Jednocześnie, mając na uwadze dobro małoletnich dzieci, będących świadkami sytuacji przemocowych w ich rodzinach, pracownicy MOPR Krosno (Dział Asysty Rodziny i Pieczy Zastępczej, Dział Interwencji Kryzysowej) oraz Zespół Profilaktyki Społecznej Nieletnich i Patologii w Wydziale Prewencji KMP Krosno kierowali

wnioski do Sądu Rejonowego Wydziału Rodzinnego i Nieletnich w Krośnie o wgląd w sytuację rodziny i nadzór kuratora. W roku 2021r. łącznie instytucje te skierowały 149 wniosków celem wydania zarządzeń opiekuńczych lub zastosowania nadzoru dla nieletnich zagrożonych demoralizacją i patologią.

Zadanie 2.

Wsparcie prowadzone dla osób doznających przemocy w rodzinie w ramach poradnictwa specjalistycznego.

Pomoc dla ofiar przemocy, zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – jako zadanie własne Gminy - realizowana była w szczególności przez Dział Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Krośnie.

Raz w tygodniu w godzinach od 7.30 do 17.30 dla osób potrzebujących pomocy dostępny jest prawnik, udzielający porad i sporządzający pisma procesowe i urzędowe do wskazanych instytucji, w zależności od bieżących potrzeb osoby pokrzywdzonej. Dzięki otrzymanej pomocy w postaci specjalistycznego poradnictwa szczególnie w postaci wsparcia psychologicznego (prowadzonego w dni powszednie w godz. od 7.30 do godz. 15.30 oraz w środę w godz. 10:00 do godz.18.00) osoby pokrzywdzone sukcesywnie podejmowały decyzję o osobistym zawiadomieniu organów ścigania o pojawiającej się przemocy w ich rodzinach. Mimo trwającego stanu pandemii, prowadzona pomoc psychologiczna w znacznej mierze była udzielana osobiście, ale w przypadku zagrożenia zachorowaniem - porad i pomocy udzielano także telefonicznie.

W Dziale Interwencji Kryzysowej w roku 2021 ze specjalistycznej pomocy prawnej i psychologicznej skorzystało 182 osoby, z których 40% stanowiły osoby uwikłane w problem przemocy. Osoby pokrzywdzone przemocą otrzymały również informację o możliwości skorzystania z pomocy w postaci okresowego zamieszkania w hostelu DIK MOPR oraz schronienia w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Lesku, na podstawie podpisanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie porozumienia w tym przedmiocie. Żadna z osób poszkodowanych przemocą w rodzinie z Gminy Miasta Krosna, nie skorzystała ze schronienia w hostelu i nie wyraziła zgody na zmianę miejsca pobytu - umieszczenie w SOWOP w Lesku.

W każdej rodzinie objętej procedurą „Niebieskiej Karty” (129) mamy do czynienia przynajmniej z jedną, bezpośrednią ofiarą przemocy. Oprócz ofiar często występują w rodzinie świadkowie nieprawidłowych, agresywnych zachowań osób podejrzanych o stosowanie przemocy. Niejednokrotnie są to małoletnie dzieci, które nie są w stanie reagować w trudnych sytuacjach, jeśli dodatkowo dotyczy to ich rodziców. Mimo to zaobserwowano, że powtarzająca się sytuacja przemocy w rodzinie zmusza małoletnich do wezwania interwencji Policji lub zgłoszenia przemocy ze strony

rodzica np. u psychologa czy pedagoga szkolnego. W 2021r. zostało sporządzonych 7 Niebieskich Kart , w których osobami pokrzywdzonymi były małe dzieci. Zarówno ofiary jak i świadkowie mogą i korzystają z poradnictwa specjalistycznego funkcjonującego zarówno w Dziale Interwencji Kryzysowej MOPR jak i u innych specjalistów działających w organizacjach i stowarzyszeniach pozarządowych. Od marca 2021r. w Krośnie w Poradni SpecMed dzieci i młodzież mogą korzystać z pomocy psychologiczno-terapeutycznej, co jak się okazało jest niezwykle ważnym działaniem skierowanym na zwiększone potrzeby dzieci w tym zakresie.

W roku 2021r. pomoc pracowników Działu zaproponowano 292 osobom, które znalazły się w nagłym lub przewlekłym kryzysie. Obejmowała ona specjalistyczne wsparcie psychologiczne, prawne i socjalne.

Zadanie 3.

Tworzenie warunków umożliwiających osobom dotkniętym przemocą w rodzinie otrzymanie w pierwszej kolejności lokali socjalnych.

Zgodnie z ustaleniami podjętymi przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, osoby doświadczające przemocy w rodzinie wymagają bardzo często radykalnej zmiany w ich codziennym życiu, przede wszystkim związanej z oddzielnym zamieszkaniem małżonków. W ramach naszych działań, osoby te mają możliwość ubiegania się o urzędowe potwierdzenie ich trudnej sytuacji życiowej, które docelowo powinno być brane pod uwagę, przy rozpatrywaniu przez Komisję Mieszkaniową złożonego przez osobę pokrzywdzoną wniosku o przyznanie lokalu socjalnego z zasobów gminy.

Cel szczegółowy 2:

Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zadanie 1:

Prowadzenie działań interwencyjnych

Funkcjonariusze KMP w Krośnie każdorazowo po otrzymaniu zgłoszenia o przemocy w rodzinie interwenują w miejscu zamieszkania, a zebrane informacje dokumentują w kwestionariuszu „Niebieska Karta” – A. Podczas interwencji osoby wskazane jako podejrzane o stosowanie przemocy są informowane o procedurze i konsekwencjach jej prowadzenia. W roku 2021r. zostało zgłoszonych 129 interwencji, w wyniku których została założona procedura „Niebieskiej Karty”.

Izolowanie ofiar przemocy w rodzinie od sprawcy było realizowane poprzez:

1) zatrzymanie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy do wytrzeźwienia,
2) od dnia 30.11.2020r., po wprowadzeniu zmian w procedurze „Niebieskiej Karty”, jest możliwe korzystanie przez funkcjonariuszy Policji z nowych narzędzi prawnych w postaci nakazu opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazaniu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia (art. 11a. ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249). Zgodnie z powołanymi przepisami sprawca otrzymuje nakaz opuszczenia zajmowanego mieszkania i zakaz zbliżania się do rodziny przez okres 12 dni. Ma też podać Policji miejsce przyszłego pobytu po zabraniu niezbędnych rzeczy z mieszkania i oczekiwać na decyzję Sądu co do kolejnego czasokresu. W 2021r. odnotowano 8 takich decyzji wobec sprawców przemocy. Jak wynika z prowadzonych obserwacji narzędzie to stwarza, dla członków rodziny znajdującej się w sytuacji kryzysowej, będących jednocześnie ofiarami przemocy domowej tymczasowe, całodobowe poczucie bezpieczeństwa.

Jak ustalono z informacji KMP w Krośnie z osób, wobec których podejmowano interwencję domową i podejmowano decyzję o przewiezieniu osób podejrzanych o stosowanie przemocy do wytrzeźwienia - 4 mężczyzn zostało zatrzymanych procesowo za stosowanie przemocy w rodzinie, a wobec 8 zastosowano nakaz/zakaz.

Jednocześnie należy wskazać, iż pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Krośnie i funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w Krośnie dostrzegając, iż problem alkoholowy jest główną przyczyną konfliktów i przemocy w rodzinie skierowali do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 50 wniosków:

- a) pracownicy socjalni – 12 wniosków (DIK - 7 wniosków),
- b) policja – 38 wniosków.

Gdy agresywne zachowanie sprawcy zagrażało małoletnim dzieciom, wspólnie z nim zamieszkałym - zostały skierowane wnioski do Sądu Rejonowego o wgląd w sytuację rodziny.

Zadanie 2:

Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc.

W roku 2021 Gmina Miasto Krosno zrealizowała Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Środki na urzeczywistnienie Programu zostały pozyskane ze środków ujętych w budżecie Wojewody. Program zrealizowany został w terminie od dnia 11 września do dnia 13 listopada 2021r. W Programie wzięło udział 8 mężczyzn, z których:

- 4 osoby otrzymały zaświadczenia o ukończeniu Programu;
- 1 osoba otrzymała zaświadczenie o uczestnictwie w Programie;

- 3 osoby nie spełniło warunków do otrzymania zaświadczenia, z powodu niskiej frekwencji w udziale w zajęciach Programu.

Materiały z realizacji Programu tj. opis prowadzonych zajęć oraz harmonogram spotkań indywidualnych i grupowych z uczestnikami zawiera dokumentacja sporządzona przez osobę prowadzącą Program, która pozostaje w Dziale Interwencji Kryzysowej MOPR w Krośnie. Do udziału w Programie były motywowane osoby wskazane w prowadzonych procedurach „Niebieska Karta - A”, jako osoby podejrzane o stosowanie przemocy w rodzinie w 2021r. Mimo rozmów zachęcających do udziału w Programie bardzo mało osób wyraziło zgodę na uczestnictwo, a na 20 wysłanych zaproszeń pozytywne odpowiedziało tylko 7 osób. Dzięki współpracy z pracownikiem socjalnym Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Krośnie udział w Programie był proponowany również osobom z sąsiednich gmin. Niestety tylko 1 osoba wyraziła zgodę i uczestniczyła w kilku spotkaniach w ramach prowadzonego w Krośnie Programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy.

Wskazujemy, iż poza realizacją w/w Programu osoby podejrzane o stosowanie przemocy w rodzinie są na bieżąco poddawane różnym rodzajom oddziaływań edukacyjnych ze strony pracowników MOPR Krosno. Podczas wizyt pracowników socjalnych w miejscu ich zamieszkania oraz spotkań w Dziale Interwencji Kryzysowej MOPR Krosno, członkowie grupy roboczej wskazują im przyczyny, które wpływają i mają duże znaczenie na istniejące relacje w ich rodzinach, a szczególnie z osobami najbliższymi. W spotkaniach w DIK, mimo obostrzeń z powodu pandemii, uczestniczyło 46 osób podejrzanych o stosowanie przemocy. Wypełniono wówczas kwestionariusz „Niebieskiej Karty-D”, który pozwala ułatwić wgląd sprawcy w samego siebie i podjąć ocenę swojej postawy wobec problemu przemocy.

Cel szczegółowy 3:

Edukacja społeczna i promocje działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Mieście Krośnie.

Zadanie:

Prowadzenie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Integralną częścią działalności profilaktycznej w roku 2021r. były:

- kampania informacyjna, kolportaż 1500 ulotek co do możliwości skorzystania w DIK MOPR ze specjalistycznej pomocy psychologicznej oraz prawnej dla osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz 100 szt. informatorów o placówkach pomocowych działających na terenie Gminy Miasto Krosno – działania bieżące oraz podczas udziału w Festiwalu Kultur Pogranicza „Karpackie Klimaty” oraz w Biegu Niepodległości;

- informacja o telefonie interwencyjnym dla osób pokrzywdzonych przestępstwem;
- promocja Tygodnia Pomocy Ofiarom Przestępstw oraz bezpłatnych porad prawnych udzielanych na terenie Gminy;
- prowadzone przez Miejską Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną warsztaty umiejętności wychowawczych dla rodziców, dyrektorów, nauczycieli, pedagogów/psychologów szkolnych zgodnie z programem „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”;
- działania edukacyjne.

Podnoszenie świadomości dzieci na temat przemocy w rodzinie:

1. Miejska Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna w Krośnie przeprowadziła warsztaty edukacyjne, którymi objęła w roku 2021 wszystkie szkoły podstawowe. Liczba uczniów uczestniczących w spotkaniach nie została określona ze względu na przeważającą formę spotkań on-line.
2. Komenda Miejska Policji w Krośnie – odbyło się 11 spotkań z młodzieżą szkolną, w których wzięło udział 250 osób, a była na nich poruszana tematyka przemocy domowej i jej wpływ na funkcjonowanie rodziny.
3. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci zorganizowało:
 - a) wyjazd na turnus integracyjno-profilaktyczny w Szczawnicy w okresie wakacji – 30 uczestników,
 - b) kolonię z programem socjoterapeutycznym dla młodzieży – 41 uczestników,
 - c) kolonię integracyjno-profilaktyczną w Krynicy – 25 uczestników,
 - d) półkolonię z elementami profilaktyki – 180 uczestników,
4. Dział Interwencji Kryzysowej MOPR - spotkania psychologa z dziećmi i ich rodzicami - 6 rodzin,
5. Placówki Oświatowe - pogadanki pedagogów z uczniami poszczególnych klas.

Szczegółowe sprawozdanie z tematyki prowadzonych spotkań profilaktycznych każdej ze szkół zawiera Informacja z Wydziału Edukacji UM Krosno.

Tematy spotkań:

- Cyberprzemoc i odpowiedzialność prawna nieletnich;
- Depresja wśród dzieci i młodzieży;
- Wybierz życie na playliście;
- Fakty i mity na temat uzależnień;
- Profilaktyka uzależnień behawioralnych;
- Stop agresji i przemocy;
- Radzę sobie z sytuacją trudną;
- Rodzina moim wsparciem;

- Agresji – Stop;
- Profilaktyka zagrożeń – środki psychoaktywne;
- Przeciwdziałanie agresji i przemocy;
- Używki;
- Współczesne uzależnienia;
- Przemoc- gdzie szukać pomocy;
- Prawa i obowiązki członków rodziny;
- Znam swoje prawa i wiem jak ich bronić;
- Jestem ofiarą przemocy- gdzie szukać pomocy;
- Agresja , jak z nią walczyć;
- Pozytywne myślenie;
- Dobre uczynki;
- Jak radzić sobie ze stresem;
- Radzenie sobie ze złością;
- Czym jest przemoc, jakie są rodzaje przemocy w rodzinie;
- Role dzieci w rodzinie alkoholowej;
- Gdzie szukać pomocy w sytuacji przemocowej;
- Moja sieć wsparcia.

W związku z okresem pandemii działania profilaktyczne zostały również zamieszczone na stronie internetowej Miejskiej Poradni Pedagogiczno-Psychologicznej w Krośnie i dotyczyły tematów przemocy tj.

- Bezpieczny w sieci;
- Profilaktyka uzależnień;
- Komunikacja – rozwiązywanie konfliktów.

Szkolenia dla rodziców, mimo trwającej pandemii, były realizowane przez specjalistów MPPP również osobiście. Wychowawcy i pedagodzy szkół podczas spotkań z rodzicami dzieci przekazywali informacje dotyczące zagrożenia występowaniem zjawiska przemocy w rodzinie, sposobów jej zapobiegania i miejsc, gdzie można skorzystać z pomocy przy zaistnieniu problemu zarówno w postaci wykładów jak i ulotek.

Cel szczegółowy 4:

Podnoszenie i doskonalenie umiejętności służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, rozwijanie współpracy interdyscyplinarnej.

Zadanie :

Profesjonalizacja kadr związanych z pracą w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Szkolenie kadry pomocy społecznej i innych podmiotów realizujących Program:

1. Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Krośnie uczestniczyli w szkoleniach on-line na temat przemocy w rodzinie, pracy Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych, byli też poddani superwizji – warsztaty grupowe w MOPR - 10 osób.
2. Funkcjonariusze policji - dzielnicowi i funkcjonariusze interweniujący zostali przeszkoleni co do realizowania zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie - procedura „Niebieskiej Karty”- 133 osoby.
3. Wychowawcy i pedagodzy poszczególnych szkół brali udział w programach i szkoleniach on-line:
 - Interwencja kryzysowa w nagłych sytuacjach życiowych w kontekście specjalistycznej pomocy terapeutycznej - 2 osoby;
 - Pierwsza pomoc psychologiczna w szkole. Dziecko doświadczające przemocy, depresji czy izolacji w kontekście jego szkolnego funkcjonowania – działania pomocowe wobec ucznia i rodziny – 2 osoby;
 - Jak pomóc nauczycielom rozpoznać niepokojące zachowania uczniów i jak im przeciwdziałać – po powrocie do szkoły”- 29 osób;
 - Jak pomóc dziecku z depresją;
 - Dziecko bierze narkotyki – nastolatek pije alkohol , co robić;
 - Współpraca z rodzicem. Komunikacje i wsparcie w codziennej pracy edukacyjnej i terapeutycznej;
 - Uczeń w trakcie pandemii- wsparcie i profilaktyka;
 - Depresja u dzieci – jak pomóc uczniowi;
 - Jak rozpoznawać objawy kryzysu u dzieci;
 - Kiedy emocje krzyczą;
 - Dziecko w rodzinie z problemem przemocy
 - Zagrożenia dotyczące dzieci i młodzieży;
 - Pandemia, a zachowania ryzykowne dzieci i młodzieży;
 - Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży w okresie pandemii;
 - Identyfikowanie przemocy w rodzinie;
 - Praca z dzieckiem przejawiającym zachowania agresywne;
 - Przemoc rówieśnicza.

Wdrożono zintegrowane i interdyscyplinarne działania na terenie gminy obejmujące edukację, prewencję i poradnictwo z zakresu prawa i pracy socjalnej, realizowane przez jednostki i służby:

- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w tym Dział Interwencji Kryzysowej;
- Komendę Miejską Policji;
- Prokuraturę Rejonową;
- Sąd Rejonowy, w tym zespół Kuratorskiej Służby Sądowej;
- Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną;
- Placówki oświatowe;
- Zespół Interdyscyplinarny;
- Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Placówki służby zdrowia;
- Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe;
- Media.

Efekty realizowanych działań

Wszystkie działania głównego realizatora Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie - Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Krośnie skierowane były na ograniczanie skali zjawiska przemocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Zintegrowana współpraca wszystkich służb przyczyniła się do zwiększania skuteczności pomocy dla osób doznających przemocy i do pogłębienia wiedzy lokalnego społeczeństwa o zjawisku przemocy oraz możliwościach uzyskania specjalistycznego wsparcia. Podkreślić należy potrzebę kontynuacji przedsięwziętych zadań, a szczególnie zwiększenia zakresu poradnictwa specjalistycznego i działań profilaktycznych - głównie z uwagi na widoczne potrzeby i skalę przemocy w rodzinach na terenie Krosna. Jak wynika z przeprowadzonej analizy, podejmowane działania są formą skutecznego przeciwdziałania zjawisku przemocy, a tym samym ograniczają jego zakres.

W wyniku przeprowadzonych działań nastąpiło:

- 1) pogłębienie wiedzy mieszkańców Krosna w zakresie szkodliwości zjawiska przemocy w rodzinie i sposobach radzenia sobie z tym problemem,
- 2) uwrażliwienie środowiska lokalnego na problem przemocy w rodzinie w najbliższym otoczeniu,
- 3) utrzymanie specjalistycznego poradnictwa dla osób potrzebujących pomocy,
- 4) skonsolidowanie działań jednostek i służb zajmujących się problemem przemocy w rodzinie

Opracowała:
Zaremba Alicja

Załącznik nr 2
do sprawozdania z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
w Krośnie za rok 2021

PREZYDENT MIASTA KROSNA

SPRAWOZDANIE

z realizacji „Programu wspierania
rodziny i rozwoju pieczy zastępczej
w Krośnie na lata 2019-2021”
za rok 2021

Krosno, marzec 2022r.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie jako Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej powołany Zarządzeniem Prezydenta Miasta Krosna z dnia 25 listopada 2011r. - realizował opracowany i przyjęty uchwałą z dnia 30 maja 2019r. Nr IX/227/19 Rady Miasta Krosna „Program wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej na lata 2019-2021”.

Uwzględniając warunki lokalne oraz możliwości finansowe Gminy Miasta Krosna przyjęty Program ustanawia kierunki działania w perspektywie trzyletniej, a jego głównym celem jest objęcie długoplanowym wsparciem rodzin biologicznych, mających trudności w wypełnianiu swych ról społecznych, otoczenie opieką i wychowaniem dzieci z miasta Krosna, a dla dzieci pozbawionych tej opieki – zapewnienie pieczy zastępczej. Program podzielony jest na 2 części obejmujące zadania własne gminy oraz zadania powiatu.

Zadania gminy: wielopłaszczyznowa praca z rodzinami zamieszkującymi na terenie Gminy Miasto Krosno mająca w większości charakter zadań profilaktycznych, takich jak wspieranie rodzin poprzez pracę z rodziną oraz pomoc w opiece i wychowaniu dzieci.

Zadaniem Programu wspierania rodziny jest zapewnienie rodzinom i ich dzieciom na terenie Gminy Miasto Krosno wielowymiarowego i zintegrowanego systemu wsparcia, szczególnie w sytuacji kryzysu i w obliczu trudności życiowych.

Główny cel - jakim jest wypracowanie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną - realizowany jest przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie poprzez podejmowanie działań w zakresie określonych poniżej celów szczegółowych.

Cele szczegółowe:

1. Wielokierunkowa praca z rodzinami niewydolnymi w zakresie sprawowania funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zagrożonymi odebraniem dziecka oraz przeciwdziałanie ich dysfunkcji.

Realizacja tego celu ukierunkowana była na zapewnienie optymalnych warunków funkcjonowania i rozwoju dzieci w ich naturalnym środowisku – rodzinie biologicznej. Było to możliwe dzięki skoordynowaniu działań podejmowanych przez wszystkie służby i instytucje mające w swoich kompetencjach wspieranie rodziny niewydolnej lub dysfunkcyjnej. Wszystkie podejmowane aktywności miały na celu osiągnięcie przez rodzinę stabilizacji życiowej i zapobieganie konieczności umieszczania dzieci w różnych formach pieczy zastępczej.

Zadania te były realizowane poprzez :

- 1) zapewnienie wsparcia rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, m.in. poprzez przydzielenie asystenta rodziny,
- 2) zapewnienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego, konsultacji oraz pracy socjalnej w celu przywrócenia rodzinom zdolności do prawidłowego wypełniania powierzonych im funkcji,
- 3) systematyczne monitorowanie rodzin przez pracowników socjalnych i asystentów rodziny, pedagogów szkolnych oraz przedstawicieli innych zawodów mających kontakt z rodziną,
- 4) umożliwienie i wspieranie doskonalenia umiejętności zawodowych pracowników socjalnych oraz asystentów rodziny poprzez udział w warsztatach i innych formach edukacji.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie jest realizatorem polityki społecznej ukierunkowanej na tworzenie warunków zintegrowanego i efektywnego systemu zapobiegania i rozwiązywania problemów społecznych, zwłaszcza tych związanych z bieżącym funkcjonowaniem rodzin zamieszkujących na terenie Gminy Miasta Krosna. Jednym ze sposobów realizacji związanych z tym zadań jest zapewnienie poradnictwa specjalistycznego dla osób i rodzin tego wymagających. Tutejszy Ośrodek w ramach swej struktury oferuje wielopłaszczyznową, bezpłatną pomoc dla osób i rodzin pozostających długotrwale w bezradności życiowej, z powodu nieradzenia sobie w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, bezrobocia, problemów natury psychologicznej lub innych dysfunkcji powodujących nieprawidłowe funkcjonowanie w środowisku. Konsultacji udzielają: psycholog, pedagog, prawnik, terapeuci uzależnień oraz pracownicy socjalni. W 2021r. ze specjalistycznego poradnictwa skorzystało 138 rodzin (406 porad).

Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu swoich funkcji mają możliwość korzystania z udziału w grupie wsparcia. Podobnie jak w latach ubiegłych pracownicy tut. Ośrodka zachęcali osoby, z którymi pracują, do udziału w tej formie wsparcia. Należy zauważyć, iż okres ogłoszonego stanu pandemii wpływa negatywnie na mobilizację dorosłych członków z rodzin dysfunkcyjnych i mimo podejmowanych prób w roku 2021 nie zgłosiła się żadna osoba zainteresowana udziałem w grupie wsparcia. Jednocześnie rodzice określają większą potrzebę indywidualnych spotkań z psychologiem, aniżeli spotkań grupowych.

Doświadczenie z lat ubiegłych wskazuje jednoznacznie, iż najbardziej efektywną formą wsparcia, dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swojej funkcji, jest przydzielenie asystenta rodziny. Jego głównymi zadaniami są:

- 1) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, udzielaniu pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, wychowawczych, psychologicznych; wspieranie aktywności społecznej rodzin; udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach placówek wsparcia dziennego oraz zajęciach psychoedukacyjnych,
- 2) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny oraz w konsultacji z pracownikiem socjalnym i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej - w ramach pomocy dziecku umieszczonemu już w pieczy zastępczej,
- 3) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci i sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach,
- 4) współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym i grupami roboczymi, o których mowa w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Objęcie członków rodziny wsparciem asystenta, jest wynikiem powzięcia informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu swej funkcji opiekuńczo-wychowawczej, a poprzedzone jest wywiadem środowiskowym oraz pełną analizą sytuacji tej rodziny. Wymaga także zgody rodziny do podjęcia takiej współpracy. Na dzień 31.12.2021r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie zatrudniał trzech asystentów rodziny w wymiarze 3 etatów. Asystenci rodziny, którzy ustawowo ograniczeni są w ilości prowadzonych środowisk (art. 15 ust 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej) w ciągu 2021r. objęli swoim wsparciem 46 środowisk rodzinnych, w których przebywało 80 dzieci.

Tabela Nr 1. Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny w 2021r.

Rodziny objęte wsparciem	Liczba rodzin	Liczba dzieci w rodzinach
	46	80

Źródło: dane MOPR Krosno

Pod opieką asystentów rodziny na dzień 31.12.2021r. znajdowało się również 7 rodzin biologicznych, których 8-ro dzieci zostało umieszczonych w pieczy zastępczej. Działania asystentów w tym przypadku, skierowane są na poprawę funkcjonowania rodzin, by w przyszłości ich małoletnie dzieci mogły powrócić do środowiska naturalnego. Praca asystenta rodziny kończy się po uzyskaniu pozytywnych efektów prowadzonych działań, w sytuacji braku współpracy rodziny z asystentem lub rezygnacji rodziny.

W roku 2021 podobnie jak w roku 2020r. - następowały trudności pod względem współpracy asystentów z rodzinami objętymi ich wsparciem. Współpraca w miejscu zamieszkania rodziny odbywała wyłącznie za jej wyraźnym pozwoleniem. Zalecenia Wojewody Podkarpackiego rekomendowały utrzymywanie kontaktu z rodzinami głównie telefonicznie oraz za pomocą komunikatorów internetowych. Dawało to możliwość bieżącego kontaktu z rodzinami w godzinach wieczornych czy też podczas weekendów. Podczas kontaktu z rodzinami bardzo duży nacisk kładziono na przekazywanie rodzinom najnowszych zaleceń dotyczących epidemii COVID-19, uczulano pod kontem przestrzegania zaleceń sanepidu, dbaniu o higienę, używaniu środków ochrony osobistej. Rodzinom proponowana była pomoc psychologiczna z uwagi na trudną sytuację panującą w kraju, mogącą odbić się na funkcjonowaniu rodzin – z której sukcesywnie korzystano.

Asystenci zatrudnieni w MOPR Krosno na bieżąco współpracują z członkami rodzin, których niejednokrotnie cechują deficyty intelektualne, poznawcze i emocjonalne. Niejednokrotnie członkowie rodzin zmagają się z uzależnieniem od alkoholu, co generuje konieczność podejmowania przez asystentów dodatkowych działań na rzecz rodziny. Utrzymują oni także stałą współpracę z placówkami służby zdrowia, szkołami oraz innymi instytucjami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny. Poniżej przedstawiono tabelę dotyczącą liczby wniosków o objęcie rodziny pomocą asystenta w 2021 roku.

Tabela Nr 1. Przydzielenie rodzinie asystenta rodziny w 2021r.

Przydzielenie rodzinie asystenta	Rok 2021	
	na wniosek pracownika socjalnego	w tym sądowe przydzielenie asystenta rodziny
	11	2

Źródło: dane MOPR Krosno

Brak zgody rodziny na współpracę z asystentem rodziny – jako kolejny środek profilaktyczno-mobilizujący - skutkuje zawiadomieniem Sądu Rodzinnego o konieczności ingerencji w jakość sprawowanej władzy rodzicielskiej. W 2021r. prowadzono pracę z 11 rodzinami zobowiązanymi przez Sąd Rodzinny do współpracy z asystentem rodziny (które zostały zobowiązane do tej współpracy w latach ubiegłych), zaś w 2 nowych rodzinach współpraca ta została rozpoczęta. W roku 2021 asystenci rodziny zakończyli współpracę z 10 rodzinami, z czego w 7 przypadkach zakończenie dotyczyło zmiany miejsca zamieszkania rodziny, natomiast w 3 – brak rokowań i brak chęci współpracy ze strony rodziny objętej wsparciem.

Bieżąco rozpoznawane potrzeby dotyczące konieczności przydzielenia rodzinie asystenta stale rosną, bowiem praca asystentów rodzi wymierne skutki w sferze bieżącego funkcjonowania rodzin, a tym samym poprawy wychowujących się w nich dzieci.

Od dnia 1 stycznia 2017 roku (z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”) poszerzył się obszar działania asystenta rodziny związany z powierzeniem mu funkcji koordynatora kompleksowego wsparcia (poradnictwa) dla kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, kobiet w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz wsparcia rodzin dzieci, u których zdiagnozowano „ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu”. Ponadto do działań asystenta należy współpraca z innymi służbami z różnych systemów, w tym z podmiotami udzielającymi świadczeń zdrowotnych, pracującymi na rzecz kobiety w ciąży i jej rodziny. W 2021r. dwie rodziny objęte były wsparciem w ramach ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Działania asystenta z tymi rodzinami polegały na bieżącym wspieraniu członków rodziny w codziennym funkcjonowaniu i oferowanie rodzinie poradnictwa specjalistycznego.

Jednym z zadań Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej jest podnoszenie kompetencji przez wykonujących te zadania pracowników. Asystenci rodziny zatrudnieni w Dziale ds. Asysty Rodziny i Pieczy Zastępczej MOPR Krosno w celu zwiększenia efektywności swojej pracy brali udział w grupowej superwizji pracy socjalnej dla pracowników MOPR. Ponadto uczestniczyli w szkoleniu pt. „Stosowane narzędzia służące jednostkom samorządu terytorialnego do jednolitego tworzenia warunków strategii rozwiązywania problemów społecznych”.

W ciągu roku 2021, podobnie jak w latach ubiegłych, wypracowywano nowe metody pracy, narzędzia, sposób dokumentowania pracy, a także zasady współpracy z osobami pracującymi na rzecz rodzin z problemami opiekuńczo- wychowawczymi.

2. Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży.

Dzieci z rodzin przeżywających trudności mają możliwość korzystania z zajęć prowadzonych w działających na terenie Gminy Miasto Krosno placówkach wsparcia dziennego. W ramach realizacji swoich zadań placówki zapewniały uczestnikom:

- 1) opiekę i wychowanie,
- 2) pomoc w nauce,
- 3) pomoc w sytuacjach kryzysowych, szkolnych, rodzinnych, rówieśniczych i osobistych w oparciu o indywidualną diagnozę sytuacji dziecka i jego rodziny,
- 4) organizację czasu wolnego, zabawę, zajęcia sportowe, rozwój zainteresowań,
- 5) organizację opieki dla dzieci w okresie wakacji i ferii zimowych,
- 6) organizację zajęć z zakresu profilaktyki uzależnień mających na celu utrwalanie postaw abstynenckich oraz przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym, kształtowanie u dzieci prawidłowych postaw związanych ze zdrowym stylem życia,
- 7) organizowanie w pomieszczeniach placówki dożywiania w formie ciepłych posiłków,
- 8) stałą współpracę z rodzicami lub opiekunami, w tym prowadzenie dla nich zajęć edukacyjnych, mających na celu zwiększenie umiejętności wychowawczych.

Na terenie Krosna - podobnie jak w latach poprzednich - w 2021r. funkcjonowała placówka wsparcia dziennego działająca w strukturach organizacyjnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Krośnie tj. Placówka Wsparcia Dziennego „Ogródek Jordanowski”. Placówka czynna była od poniedziałku do piątku w godzinach 11:00-19:00 dla dzieci w wieku od 7-go do 18 roku życia. W okresie wakacji i ferii godziny pracy placówki zostały zwiększone i funkcjonowała ona od poniedziałku do piątku w godzinach 7:30-19:00 oraz w soboty w godzinach 10:00 - 14:00. Placówka ta cieszy się ogromnym zainteresowaniem wśród uczestniczących tam dzieci. Zajęcia dla dzieci i młodzieży organizowane są w siedzibie placówki w Ogródku Jordanowskim położonym na ul. Grodzkiej 20 oraz obecnie w 2 punktach na terenie Krosna w:

- 1) Dzielnicowym Domu Ludowym Polanka, przy ul. Decowskiego 46,
- 2) Dzielnicowym Domu Ludowym w Krośnie przy ul. Kopernika 10.

W ciągu 2021r. z zajęć oferowanych przez placówki wsparcia dziennego skorzystało łącznie około 85 dzieci. Istotne jest, że większość dzieci, które uczestniczą w zajęciach oferowanych przez placówkę wsparcia dziennego to dzieci pochodzące z rodzin, które objęte są wsparciem asystenta rodziny oraz pracowników socjalnych. Dzięki temu, dzieci ze środowisk zagrożonych, objęte są wielokierunkową pracą specjalistów, mają zapewnioną pomoc w nauce oraz organizację czasu wolnego. Dla uczestniczących tam dzieci placówka to teren przeznaczony na dyskusje, wymianę poglądów i opinii, naukę wzajemnego szacunku i tolerancji, przejmowania odpowiedzialności za inną osobę oraz miejsce ciekawie organizowanego czasu wolnego. Wykazane dzieci stale i systematycznie korzystają z proponowanych zajęć, placówka w swoim założeniu stanowi bowiem wsparcie przede wszystkim dla dzieci tego wymagających. W parku „Ogródek Jordanowski” czas wolny spędzają także inne dzieci, pod opieką swoich rodziców. Niektórzy z nich, chętnie przyłączają się do organizowanych przez wychowawców zabaw.

W Placówce Wsparcia Dziennego „Ogródek Jordanowski” utworzonych zostało pięć grup zajęć, tj. :

- 1) **grupa świetlicowa** - do świetlicy uczęszczały dzieci, w wieku od 7 do 18 roku życia. Dzieci mogły liczyć na pełną wyrozumiałość względem ich problemów, akceptację oraz pomoc dostosowaną do zaburzeń i dysfunkcji.

Najważniejsze tematy zajęć profilaktycznych:

- „Co to jest agresja?”
- „Stop przemocy”
- „Nie wyśmiewam się z innych”
- „Cukierki – wystrzegaj się obcych dorosłych”
- „NIE dla papierosów, NIE dla E-papierosów”
- „Owce w sieci” - na temat bezpiecznego i odpowiedzialnego korzystania z Internetu,
- „Uzależnienie od urządzeń mobilnych”
- „Odkrywamy nasze wartości”
- „Zdrowy styl życia”
- „Savoir vivre przy stole”
- „Człowiek cenniejszy niż złoto”
- „Wielka zielona złość”
- „Okrucy szczęścia, wielka wartość małych rzeczy”
- „Poznajmy się lepiej – Moje uczucia i emocje”
- „Każdy z nas inny i wyjątkowy”
- „Jaki jestem – poznajemy swoje mocne i słabe strony”

W ramach zajęć zorganizowano wyjścia:

- do kina
- do Muzeum Rzemiosła (lekcja muzealna – poznajmy zawody),
- do Centrum Multimedialnego Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej na zajęcia z podstaw programowania dla dzieci „ Tak się programuje ... SCRATCH dla dzieci”,
- do Regionalnego Centrum Kultur Pogranicza w Krośnie – „Kudłate ferie”,
- na krytą oraz otwartą pływalnię w Krośnie,
- na lodowisko przy ul. Bursaki w Krośnie,

Zaplanowano i wykonano również m.in.:

- konkurs plastyczny dla uczestników wszystkich Placówek Wsparcia Dziennego „Ogródek Jordanowski”, dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na terenie Gminy Miasto Krosno oraz wychowanków placówki opiekuńczo – wychowawczej (Dom Dziecka w Krośnie) pt. „Artystyczny Recykling”,
- konkurs plastyczny dla uczestników wszystkich Placówek Wsparcia Dziennego „Ogródek Jordanowski”, dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na terenie Gminy Miasto Krosno, zawodników klubu pływackiego Swim2win oraz uczniów krośnieńskich szkół podstawowych pt. „Internet to nie wszystko – pasje i uczucia chronią nas od zepsucia”,
- zajęcia muzyczne (karaoke),
- zajęcia z j. migowego,
- zajęcia z j. angielskiego,
- zajęcia z j. polskiego,
- zajęcia instruktarsze z zakresu gry w bilard, a następnie zorganizowaliśmy ligę bilardową,
- różnorodne zajęcia plastyczne i techniczne,
- turnieje, zawody, letnią i zimową olimpiadę sportową, grę terenową,
- doświadczenia fizyczno-chemiczne (np. ciecz nienewtonowska),
- projekcję filmową – „Świetlicowe kino” (w każdy czwartek),
- spotkanie z przedstawicielami Policji, Straży Miejskiej,
- „Spotkanie z książką” wizyty pana z biblioteki „Dobre miasto”, J. Bednarek.

Uczestniczyliśmy w:

- zajęciach w ramach projektu „Życiem zafascynowani – do działania zainspirowani”,
- Pikniku Rodzinnym z okazji Dnia Dziecka, organizowanym przez MOPR Krosno,
- Pikniku Rodzinnym „Bezpieczne wakacje”, organizowanym przez MOPR Krosno,

- Piknik Rodzinny „Pożegnanie lata w Ogródku” organizowanym przez MOPR Krosno,
- konkursie plastycznym organizowanym przez Komendę Miejską Policji w Krośnie „Bezpieczne ferie”,
- w projekcie „#GaszynChallenge”.

Dzieci na bieżąco uczestniczyły także w zajęciach na świeżym powietrzu, podczas których miały możliwość ruchu dostosowanego odpowiedniego do ich wieku i świetną zabawę, np. gra w dwa ognie, zabawa w chowanego, gra w piłkę nożną, koszykówkę, siatkówkę, badminton, tenisa stołowego i ziemnego, podchody. Dzieci bardzo chętnie grały w różnego rodzaju gry planszowe, które nie tylko bawiły, ale również uczyły ich, np. tabliczki mnożenia, nazw kontynentów, zasad ortografii, jak również uczyły wytrwałości, cierpliwości i współpracy w grupie.

- 2) **grupa języka angielskiego** – zajęcia z języka angielskiego odbywały się we wtorki, czwartki, piątki oraz soboty. Grupa uczniów biorących udział w zajęciach stanowiła 8-10 osób. Na zajęcia uczęszczali uczniowie szkół podstawowych ze starszych i młodszych klas. Każdy uczeń biorący udział w zajęciach miał możliwość utrwalenia słownictwa, nauki gramatyki oraz nadrobienia materiału szkolnego z języka angielskiego sprawiającego mu problemy i trudności. Uczniowie rozwijali umiejętności mówienia, pisania, czytania. Po zakończeniu danego działu był przeprowadzany test sprawdzający wiedzę i umiejętności posługiwania się językiem. Na zajęciach wykonywane były również prace plastyczne z omówieniem w języku angielskim.
- 3) **grupa świetlicowo-informatyczna** - zajęcia odbywały się we wtorki w godzinach od 13:00 do 18:00. Średnio brało w nich udział około 10 dzieci i młodzieży w wieku 7-18 lat. Celem zajęć była pomoc podopiecznym w nauce, integracja grupy poprzez szereg gier i zabaw świetlicowych, rozwijanie u uczestników zajęć umiejętności manualnych i zdolności plastycznych, profilaktyka uzależnień, podniesienie kultury informatycznej uczestników poprzez wyrabianie i kształtowanie nawyków zdobywania wiedzy przy zastosowaniu nowych osiągnięć techniki, jak również stymulowanie aktywności poznawczej uczniów, rozwijanie zainteresowań informatycznych poprzez tworzenie warunków do realizacji twórczości uczniowskiej w dziedzinie programowania, grafiki, pisarstwa oraz prezentowania i publikowania własnych prac. Poruszone zostały tematy dotyczące bezpiecznego poruszania się w sieci oraz efektywne znajdowanie potrzebnych informacji.

- 4) **grupa sportowa** – zajęcia sportowe odbywały się dwa razy w tygodniu (w poniedziałek i wtorek), na zajęcia uczęszczało od 7-10 dzieci, organizowano konkursy i turnieje sportowe (zawody w koszykówkę, tenis stołowy, piłkę nożną, bilard). W trakcie zajęć wychowawca starał się wpajać swoim podopiecznym zasady fair-play, podstawy zdrowego odżywiania się, podstawy dobrego treningu, zasady bezpieczeństwa podczas zabawy oraz zasady zdrowego stylu życia.
- 5) **grupa szachowa** – w roku 2021 zajęcia odbywały się 2 razy w tygodniu w środę i piątek w godzinach 13:00-19:00, a także w drugą sobotę miesiąca 10:00-14:00. Na zajęcia szachowe uczęszczało 6 do 10 osób. Wychowawca organizował turnieje szachowe, tj.:
- turniej o kategorii 2021 r.,
 - liga szachowa marzec-wrzesień 2021 r.,
 - liga szachowa marzec 2021 r.,
 - liga szachowa październik-grudzień 2021 r.

W pozostałych placówkach mieszczących się w:

1. Dzielnicowym Domu Ludowym Polanka, przy ul. Decowskiego 46,
2. Dzielnicowym Domu Ludowym w Krośnie przy ul. Kopernika 10,

także prowadzone były zajęcia rozwijające umiejętności manualne, edukacyjne czy zabawy na świeżym powietrzu.

W związku z pandemią COVID-19 na podstawie § 8 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego oraz ustawy z dnia 2 marca 2020r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz.374 z późn.zm.) placówka wsparcia dziennego w okresie od dnia 16 marca 2020r. do dnia 25 maja 2020r. oraz od dnia 3 listopada 2020r. do dnia 16 lutego 2021r. pracowała jedynie zdalnie poprzez komunikator DISCORD oraz proponując zajęcia na fanpage placówki Facebook. Proponowano wówczas dzieciom pomoc w nauce i odrabianiu zadań domowych, grupowe uczestnictwo w grach i zabawach, udział dzieci w rozwijających ich zainteresowania projektach i inicjatywach. Wychowawcy na bieżąco utrzymywali z dziećmi i młodzieżą kontakt telefoniczny, mailowy oraz poprzez komunikatory internetowe, a uczestniczące w tej formie zajęć dzieci - zainteresowane były tą formą aktywności.

W okresie kontynuowania bezpośredniej pracy z dziećmi na terenie placówek stosowano wprowadzoną w życie Procedurę Pracy w Placówce Wsparcia Dziennego „Ogródek Jordanowski”, z której wynikało ograniczenie liczby dzieci przebywających na terenie placówki z uwzględnieniem minimalnej przestrzeni na jedno dziecko oraz

utrzymywanego dystansu pomiędzy nimi, zasady bezpieczeństwa polegające na mierzeniu temperatury, stała dezynfekcja rąk oraz przedmiotów użytku i wyposażenia ośrodka. Pracownicy placówki zostali wyposażeni w środki ochrony osobistej, tj. maseczki, rękawiczki, środki dezynfekcyjne oraz termometry bezdotykowe. W trakcie zajęć dzieci i młodzież są dzielone na małe, kilkusobowe grupy o stałym składzie, z przydzielonymi stałymi pracownikami (wychowawcami, pedagogami lub innymi pracownikami pracującymi z dziećmi). Ze względów bezpieczeństwa dla dzieci i wychowawców zapewniono taką organizację pracy, która uniemożliwiała bezpośredni kontakt dzieci z różnych grup oraz najczęściej, jak tylko było to możliwe, organizację zajęć na świeżym powietrzu, przy zachowaniu odpowiedniej, bezpiecznej odległości dzieci od siebie i przy zastosowaniu maseczek.

Systemowa praca z rodziną w jej środowisku naturalnym prowadzona była także w ramach pracy socjalnej, wykonywanej przez profesjonalną kadrę Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Krośnie. Dzięki doświadczeniu zawodowemu pracowników, wiążącym się z odpowiednimi predyspozycjami zawodowymi, praca socjalna była wykonywana na bieżąco i pozwalała na wskazanie rodzin zagrożonych, wymagających wsparcia asystenta rodziny w przeciwdziałanie ich dysfunkcjonalności. Prowadzone działania ze strony asystenta rodziny także pozwalała na bieżący monitoring dotyczący funkcjonowania rodzin, sposobu i jakości wykonywanej władzy rodzicielskiej oraz problemów wychowawczych z jakimi borykają się rodzice. We wspomnianej pracy, asystenci rodziny na bieżąco współpracują z kuratorami sądowymi oraz pedagogami szkolnymi. Asystenci systematycznie monitorują postępy edukacyjne dzieci z rodzin objętych wsparciem, organizują dodatkowe zajęcia, pomoc edukacyjną. Poprzez stały kontakt z rodziną mają wgląd w zasady jej funkcjonowania oraz trudności jakie napotyka, w razie konieczności inicjując bardziej radykalne środki w postaci zawiadomienia sądu rodzinnego. W 2021r. nadzór kuratora sądowego przydzielono 1 rodzinie objętej wsparciem asystenta. W przypadku jednej z rodzin, nadzór ten został rozszerzony. Dzięki wymianie informacji o rodzinie i częstym podejmowaniu wspólnych działań, rodziny mogą liczyć na wielokierunkową pomoc i wsparcie ze strony naszych pracowników.

3. Zapobieganie uzależnieniom, w tym od alkoholu, od środków odurzających i psychoaktywnych.

Realizacja powyższego celu wymaga szczególnej uwagi ze względu na wysoki odsetek rodzin dotkniętych takim problemem oraz jego patogenny charakter dla funkcjonowania całego środowiska rodzinnego. Do najbardziej szkodliwych i najczęstszych uzależnień należą alkoholizm i narkomania. W ramach pracy socjalnej w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Krośnie podejmowana jest wczesna

interwencja uzależnień (kierowanie przez pracowników socjalnych wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, kierowanie tych osób na terapię indywidualną lub grupową, wsparcie psychologiczne i prawne dla osób uzależnionych i współuzależnionych). Praca terapeutyczna jest ściśle związana z efektami pracy na gruncie rozwiązywania sytuacji kryzysowych oraz wspierania bieżącego funkcjonowania rodziny. Dzieci z rodzin zagrożonych i dysfunkcyjnych otaczane są także wsparciem i opieką w ramach pracy Placówki Wsparcia Dziennego co pozwala niejednokrotnie na łagodzenie występujących w ich rodzinach niedostatków wychowawczych.

Informacja na temat działań związanych ze wsparciem dla rodzin z problemami alkoholowymi i zagrożonych narkomanią oraz na temat organizacji wypoczynku dla dzieci z tych rodzin, została zawarta w sprawozdaniu z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii za rok 2021.

4. Wielokierunkowa praca z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Asystenci zatrudnieni w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Krośnie w 2021r. pracowali z siedmioma rodzinami biologicznymi, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej (8 dzieci). Troje dzieci umieszczonych było w rodzinach zastępczych spokrewnionych, dwoje dzieci przebywało w rodzinach zastępczych niezawodowych, troje dzieci w rodzinach zastępczych zawodowych. Podczas swojej pracy asystenci motywują rodziny do działań umożliwiających powrót dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do ich środowiska rodzinnego, poprzez wzbudzanie i podtrzymywanie ich motywacji do współpracy, gotowości do zmiany ich sytuacji życiowej, uczestnictwa w życiu dziecka, gotowości przyjęcia współodpowiedzialności za jego wychowanie i opiekę. Asystent współtworzy plan pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dla dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej. Ponadto motywuje rodziny do udziału w grupach wsparcia oraz skorzystania ze szkolenia dla rodziców biologicznych. Mimo podejmowanych działań, w ciągu 2021r. żadna z tych rodzin nie wykazała chęci uczestnictwa w grupie wsparcia, dlatego nie została ona utworzona. Rodziny określają wolę korzystania z pomocy psychologa w formie indywidualnej, nie są zainteresowane formami spotkań grupowych. Proponowana możliwość uczestnictwa w szkoleniach, także nie spotkała się z zainteresowaniem rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

W 2021r. Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej nie ogłosiło konkursu skierowanego na dofinansowanie wynagrodzenia dla asystentów rodziny. Ogłoszono natomiast „Program asystent rodziny na rok 2021”, dotyczący dofinansowania kosztów wypłaty dodatku do wynagrodzenia asystentów rodzin aktywnie działających na rzecz rodzin w okresie pandemii COVID-19. Głównym celem programu była pomoc w realizacji zadań wykonywanych przez asystentów rodziny, w tym również realizacji przez asystenta rodziny wsparcia, o którym mowa w ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Na ten cel Gmina Miasto Krosno pozyskała kwotę 6.000 zł i stanowiła ona jednorazowy dodatek dla trzech zatrudnionych asystentów.

Zadania powiatu: zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej, która jest sprawowana w przypadku niemożności stworzenia odpowiednich warunków do opieki nad dzieckiem przez rodziców biologicznych.

Głównym celem programu jest zapewnienie dzieciom z Gminy Miasto Krosno optymalnych warunków rozwoju w instytucjonalnych i rodzinnych formach pieczy zastępczej. Cel główny programu został rozwinięty o cele szczegółowe, które wskazują na główne obszary działań w obrębie pieczy zastępczej.

Cele szczegółowe:

1. Propagowanie rodzicielstwa zastępczego jako najlepszej formy opieki nad dzieckiem pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodziców biologicznych.

Przewidywanymi skutkami działań podejmowanych w celu realizacji powyższego celu powinna być zmiana świadomości społeczności lokalnej w zakresie postrzegania funkcji rodziny zastępczej oraz zwiększenie motywacji osób chętnych do pełnienia tej roli. Wymiernym efektem powinien być systematyczny wzrost liczby osób chętnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz podnoszenie jakości w pełnieniu tej funkcji poprzez rodziny już funkcjonujące.

Podjmując starania o pozyskanie rodzin/osób zainteresowanych pełnieniem roli rodzica zastępczego na stronie internetowej Ośrodka oraz za pośrednictwem znanego portalu społecznościowego facebook - cyklicznie pojawiają się informacje dotyczące możliwości wzięcia udziału w szkoleniu dla rodzin zastępczych. Także w siedzibie MOPR Krosno znajdują się plakaty, które informują jak zostać rodzicem zastępczym. Dodatkowo w 2021r. w ramach kampanii społecznej której celem jest zwrócenie uwagi społeczeństwa na potrzebę tworzenia nowych rodzin zastępczych w Polsce stworzono film pt. „Zostań rodzicem zastępczym”. Pracownicy MOPR Krosno podczas miejskich uroczystości propagowali rodzicielstwo zastępcze m.in. biorąc

udział w Festiwalu Kultur Pogranicza „Karpackie Klimaty” oraz w Biegu Niepodległości w koszulkach z hasłem „Podaruj swoje serce, zostań rodziną zastępczą”.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie utrzymuje także stałą współpracę z Fundacją „Wielkie Serce Dla Dzieci”, która to podejmuje działania na rzecz promocji rodzicielstwa zastępczego. W mediach społecznościowych oraz na stronach portalu informacyjnego krosno.pl i krosno24.pl ukazały się informacje zachęcające do podjęcia się roli rodzica zastępczego. Na bieżąco czynimy starania by apel i szczegółowe informacje w zakresie promocji rodzicielstwa zastępczego trafiły do jak największej liczby mieszkańców naszego miasta.

Mimo podejmowania licznych działań zachęcających do podjęcia się roli rodzica zastępczego w roku 2021 nie zgłosiła się żadna rodzina, która chciałaby podjąć się tej misji.

Rodzinom zastępczym oferowane jest wsparcie, które daje możliwość uczestnictwa w grupach wsparcia. Funkcjonujące na terenie Gminy Miasta Krosna rodziny są przychylnie takiej formie wsparcia, jednak większość określa, że działalność w Stowarzyszeniach oraz Fundacjach, których są członkami, doraźnie stanowi dla nich wystarczającą pomoc i zainteresowanie. Funkcjonujące na terenie Miasta Krosna rodziny zastępcze utrzymują jednak stały kontakt telefoniczny i osobisty z pracownikami naszego Ośrodka, którzy na bieżąco oferują im pomoc i wsparcie w każdym zgłaszanym problemie.

W ubiegłym roku, podobnie jak w roku 2020 z uwagi na panującą w kraju epidemię COVID-19 nie było możliwości zorganizowania obchodów Dni Rodzicielstwa Zastępczego. Aby docenić krośnieńskie rodziny zastępcze i ich wkład w wychowywanie dzieci pozbawionych opieki w rodzinach biologicznych, rozesłano do nich podziękowania za ich pracę.

2. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

Rodzina zastępcza jest formą pieczy zastępczej najbardziej zbliżoną do naturalnej. Stwarza ona najbardziej optymalne warunki zabezpieczenia oraz niesienia pomocy dzieciom, które z powodu kryzysu w rodzinie są zmuszone tymczasowo przebywać poza nią. Wszystkie rodziny zastępcze funkcjonujące w 2021r. na terenie Gminy Miasto Krosno zostały ustanowione na podstawie decyzji Sądu. W okresie od 1 stycznia 2021r. do 31 grudnia 2021r. na terenie Gminy Miasto Krosno funkcjonowało łącznie 41 rodzin zastępczych, w których przebywało 53 dzieci.

Tabela 3. Wykaz rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie miasta Krosna od 01.01.2021r. do 31.12.2021r.

Pieczka zastępcza	Liczba rodzin zastępczych	Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych
Rodziny zastępcze spokrewnione	26	31
Rodziny zastępcze niezawodowe	12	13
Rodziny zastępcze zawodowe	3	9
Łącznie	41	53

Źródło: dane MOPR Krosno

W okresie od 01.01.2021r. do 31.12.2021r. rodzinną pieczę zastępczą opuściło 6 dzieci: z tego 2 dzieci powróciło do rodziny biologicznej, 1 dziecko zostało umieszczone w niezawodowej rodzinie zastępczej, 1 dziecko umieszczono w placówce opiekuńczo – wychowawczej, 1 dziecko zostało przysposobione, natomiast 1 osoba usamodzielniała się i założyła własne gospodarstwo domowe.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie, działając z upoważnienia Prezydenta Miasta Krosna jako Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Krośnie, realizuje postanowienia Sądu o umieszczaniu małoletnich dzieci w całodobowych placówkach opiekuńczo – wychowawczych. Na dzień 31.12.2021r. w placówce opiekuńczo- wychowawczej funkcjonującej na terenie Miasta Krosna - Dom Dziecka im. Ks. Gorazdowskiego - przebywało 13 dzieci, spośród których z terenu Gminy Miasto Krosna przebywało 8-ro dzieci oraz 5-ro z innych powiatów, z którymi zawarte są porozumienia określające warunki finansowania pobytu w/w dzieci w placówce. Zgodnie z założeniami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - placówka z dniem 1 stycznia 2021r. dostosowała się do nowego standardu i Decyzją Wojewody Podkarpackiego zezwolono Zgromadzeniu Sióstr Świętego Józefa Prowincja Tarnowska na prowadzenie placówki opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego z ograniczoną przepisami, ale regulaminową liczbą miejsc – 14.

W ramach swoich działań - Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie podejmuje wszechstronne działania skierowane na utrzymywanie systematycznego kontaktu z rodzicami biologicznymi dzieci, przebywającymi w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Rodziny te mają możliwość odbycia spotkań ze swoimi dziećmi w świetlicy Działu Interwencji Kryzysowej lub w siedzibie

MOPR Krosno. Rodziny biologiczne ustalają taki kontakt z pracownikami Działu ds. Asysty Rodziny i Pieczy Zastępczej. Obecnie cztery rodziny biologiczne posiadają sądownie ustalone kontakty z dziećmi. Osobiste spotkania rodzin w roku 2021 zostały z przyczyn obiektywnych ograniczone, z uwagi na istniejący stan pandemii COVID-19 i obowiązek realizowania sukcesywnie zmieniających się przepisów prawnych z tym związanych. W spotkaniach, w miarę potrzeb, uczestniczą ze strony Organizatora także psycholog lub koordynator rodzinnej pieczy zastępczej.

Realizując postanowienia ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie podejmuje także systematyczne działania związane z obowiązkiem badania bieżącej sytuacji materialno-bytowej rodziców biologicznych, pod kątem ustalenia odpłatności za pobyt ich dzieci w wymienionych formach pieczy. Wykonujemy także wnioski, skierowane z innych powiatów, o zgromadzenie dla nich informacji o rodzinach biologicznych przebywających na terenie Gminy Miasto Krosno oraz o ich sytuacji bytowej – celem ustalenia przez powiaty takiej odpłatności.

Pobyt dzieci we wszystkich formach pieczy zastępczej jest odpłatny i opłatę tę winni ponosić solidarnie rodzice dziecka. Zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Krosna Nr XXVI/400/12 z dnia 28 marca 2012r. osoby zobowiązane do odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej mają możliwość złożenia wniosku o odstąpienie od ustalenia odpłatności, w sytuacji gdy u osoby tej zachodzi okoliczność długotrwałej lub ciężkiej choroby, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, gdy dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 250% kwoty kryterium dochodowego, ustalonego przepisami ustawy o pomocy społecznej. Z uwagi na dysfunkcjonalność środowiska, niski poziom wykształcenia, brak kwalifikacji zawodowych, uzależnienia członków rodzin - okoliczności które negatywnie wpływają na odzyskanie zdolności opiekuńczo wychowawczych i odrodzenie się rodziny – w większości rodzin zachodzą przesłanki do zastosowania wyżej wskazanych ulg.

W roku 2021 wszystkie osoby, wobec których wszczęto postępowanie w sprawie ustalenia odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej, złożyły wnioski o odstąpienie od tej opłaty. W 34 przypadkach wnioski te rozpatrzono pozytywnie. W jednym przypadku rodzice biologiczni dziecka zostali zobowiązani do ponoszenia odpłatności za pobyt ich dziecka w pieczy - w wysokości 1.200 zł miesięcznie.

Dział ds. Asysty Rodziny i Pieczy Zastępczej w celu uniknięcia konieczności umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej oraz zapobiegania pogłębiania się dysfunkcjonalności rodzin, ściśle współpracuje z zespołem kuratorów sądowych w sprawach rodzinnych i nieletnich oraz w sprawach karnych Sądu Rejonowego

w Krośnie, Komendą Miejską Policji w Krośnie, szkołami, ośrodkami zdrowia oraz Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krośnie. Systematycznie konsultuje się także z pracownikami służby zdrowia, Miejską Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, pomaga w znalezieniu dzieciom odpowiednich form pomocy, rehabilitacji, oddziaływań psychologiczno-pedagogicznych, udziela wsparcia w nauce i spędzaniu czasu wolnego.

W ramach współpracy prowadzonej na gruncie kompleksowego systemu tworzenia warunków do rozwoju pieczy zastępczej na terenie Gminy Miasto Krosno, podejmujemy stałą współpracę z organizacjami powołanymi do wspierania rodziny. Są to między innymi kuratorzy sądowi oraz Sądy Rodzinne, do których kierujemy wnioski o wydanie zarządzeń w przedmiocie władzy rodzicielskiej. W 2021r. w ramach prowadzonych działań interdyscyplinarnych z jednostkami policji, pracownikami placówek oświatowych i służby zdrowia - Dział ds. Asysty Rodziny i Pieczy Zastępczej skierował do Sądu Rejonowego w Krośnie 3 wnioski, a Dział Interwencji Kryzysowej - 4 wnioski.

3. Wsparcie istniejących rodzin zastępczych w Gminie Miasto Krosno.

W ramach realizacji powyższego zadania Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie oferuje profesjonalne wsparcie osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą oraz dzieciom korzystającym z tej formy pomocy. Prowadzone poradnictwo ma na celu wsparcie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu w obrębie systemu rodzinnego i środowiska lokalnego, wspomaganie w sytuacjach trudnych, pomoc w rozwiązywaniu problemów rozwojowych, kryzysowych, udzielanie rodzinie oraz jej członkom wielozakresowej pomocy doraźnej i informacyjnej.

Kompetencje rodzin zastępczych wymagają doskonalenia i wsparcia ze strony specjalistów, dlatego też do dyspozycji wszystkich rodzin zastępczych są psychologowie, pedagog, pracownicy socjalni, a także prawnicy MOPR w Krośnie. Prawnik udzielał porad prawnych z zakresu wykonywania władzy rodzicielskiej, ustalania osobistych kontaktów z dzieckiem, alimentacji, spraw spadkowych, uregulowania sytuacji mieszkaniowej, objęcia leczeniem odwykowym - udzielając jednocześnie pomocy w sporządzaniu pism procesowych oraz w kontaktach z Sądem. Oferowana przez Dział ds. Asysty Rodziny i Pieczy Zastępczej pomoc psychologiczna to niezwykle ważna forma wsparcia rodzin zastępczych i ich wychowanków. Dzieci umieszczane w pieczy zastępczej są każdorazowo obciążone traumatycznymi przeżyciami, związanymi z ich indywidualną sytuacją rodzinną - co wiąże się z potrzebą obejmowania ich kompleksową pomocą terapeutyczną ze strony wykwalifikowanej kadry psychologów. Niejednokrotnie na prośbę rodzin zastępczych

uczestniczą oni w spotkaniach dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej z rodzinami biologicznymi. Wsparcie psychologa jest w tych przypadkach konieczne, szczególnie w pierwszej fazie, dotyczącej zmiany sytuacji życiowej dziecka. Rodziny zastępcze oraz dzieci w nich przebywające chętnie korzystały również ze wsparcia pedagoga, który dokonuje oceny oraz analizy sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Do zadań pracowników Organizatora należy także przeprowadzanie wywiadów, w celu ustalenia predyspozycji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, którzy zgłaszają gotowość do pełnienia tej funkcji. W 2021r. dokonano, na wniosek Sądu Rodzinnego, oceny 2 rodzin (łącznie ze specjalistycznymi opiniami psychologa, pedagoga oraz szczegółowym wywiadem środowiskowym). Pracownik socjalny, pedagog oraz psycholog Działu ds. Asysty Rodziny i Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Krośnie regularnie przeprowadzają także wywiady oraz dokonują oceny sytuacji opiekuńczo – wychowawczej dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych – zgodnie z art. 128 ustawy o wpieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Celem tych działań jest ustalenie aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka, analiza stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną, modyfikowanie planu pomocy dziecku, monitorowanie procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie, ocena stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb a przede wszystkim ocena zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W związku ze zmianą ustawy z dnia 2 marca 2020r. w sprawie szczegółowych rozwiązań związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, zgodnie z zarządzeniem Prezydenta Miasta Krosna, częściowo zawieszono zostało dokonywanie ocen sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej oraz ocen rodzin zastępczych. W roku 2021 zgodnie z zaleceniami Wojewody Podkarpackiego stopniowo wznawiano stacjonarne dokonywanie ocen, pracownicy pracujący z rodzinami zastępczymi na bieżąco analizowali sytuację rodzinną, szkolną, a także zdrowotną małoletnich dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

W ramach działań Programu Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej w Krośnie na lata 2019 – 2021 po raz kolejny podjęto kroki zmierzające do utworzenia grupy wsparcia dla rodzin zastępczych. Rodziny zastępcze były zachęcane przez psychologa do skorzystania z takiej formy pomocy, jednak mimo początkowego zainteresowania w roku 2021 działanie to nie zostało zrealizowane.. Wskazujemy jednocześnie, iż rodziny te na bieżąco objęte są wsparciem i pomocą specjalistów zatrudnionych w Dziale ds. Asysty Rodziny i Pieczy Zastępczej MOPR Krosno.

Działania na rzecz rodzin zastępczych wynikające z potrzeb oraz założeń Programu odzwierciedla zatrudnienie w MOPR Krosno 3 osób na stanowisku koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej (2,5 etatu). Do dnia 31.12.2021r. ich pomocą objęto 38 rodzin zastępczych. Rodziny zastępcze, które nie posiadały wsparcia koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, zgodnie z założeniami ustawy objęte były pomocą organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Z uwagi na sytuację wywołaną epidemią COVID-19 częściowo ograniczona była bezpośrednia współpraca z opiekunami zastępczymi. Współpraca w miejscu zamieszkania rodziny odbywała wyłącznie za jej wyraźnym pozwoleniem. Zalecenia Wojewody Podkarpackiego rekomendowały utrzymywanie kontaktu z rodzinami głównie telefonicznie oraz za pomocą komunikatorów internetowych. W ramach swoich obowiązków koordynatorzy zapewniali rodzinom zastępczym pomoc i wsparcie w rozwiązywaniu trudności, na które napotykali pełniąc funkcję rodziny zastępczej. Praca koordynatora ściśle wiąże się z pracą w kierunku wspierania rodziny, utrzymują więc oni stałą współpracę z asystentami oraz pracownikami socjalnymi. Podczas kontaktu z rodzinami bardzo duży nacisk kładziono na przekazywanie im najnowszych zaleceń dotyczących epidemii COVID-19, uczulano pod kontem przestrzegania zaleceń sanepidu, dbaniu o higienę, używaniu środków ochrony osobistej. Rodzinom proponowana była pomoc psychologiczna z uwagi na trudną sytuację panującą w kraju, mogącą odbić się na funkcjonowaniu rodzin.

Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej zgłasza także do ośrodka adopcyjnego dzieci przebywające w rodzinach zastępczych, którym została uregulowana sytuacja prawna. W 2021r. zgłoszono 3 dzieci, z czego 1 zostało przysposobione.

Osobom pełniącym funkcję rodziny zastępczej przysługują świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka przebywającego w pieczy zastępczej. W 2021r. rodzinom zastępczym funkcjonującym na terenie Gminy Miasto Krosno wypłacono świadczenia w łącznej kwocie 560 786,08 zł. Na wyżej wskazane kwoty składają się świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, dodatki z tytułu niepełnosprawności tych dzieci, dofinansowania do wypoczynku dzieci poza miejscem zamieszkania, świadczenia na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny zastępczej dziecka, a także środki na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych w rodzinie. Dodatkowym wsparciem finansowym jakim objęto rodziny zastępcze było przyznanie dodatku wychowawczego - tzw. „500+” w łącznej kwocie 245 638,93 zł. Skorzystało z niego 41 dzieci z rodzin zastępczych.

4. Pomoc w usamodzielnianiu wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo –wychowawczych.

Osobie opuszczającej różne formy pieczy zastępczej (jeżeli była w nich umieszczona na podstawie orzeczenia sądu) po osiągnięciu przez nią pełnoletności, ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, przewiduje przyznanie kolejnych form pomocy: pomoc na kontynuowanie nauki, pomoc na usamodzielnienie oraz pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej lub finansowej. Ponadto osobom, które zgłaszają takie potrzeby udziela się pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych czy pomocy w znalezieniu zatrudnienia. Pomoc ta udzielana lub przyznawana jest na wniosek osoby usamodzielnianej, po zatwierdzeniu indywidualnego programu usamodzielnienia oraz jego bieżących modyfikacji. W trakcie realizacji przez osobę usamodzielnianą indywidualnego programu usamodzielnienia, osoby te mają prawo do uzyskania wsparcia ze strony koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz opiekuna osoby usamodzielnianej. W 2021r. podobnie jak w latach ubiegłych, na rzecz osób usamodzielnianych było realizowane doradztwo psychologiczne, socjalne, prawne, wsparcie rzeczowe i finansowe oraz pomoc w zapewnieniu odpowiednich warunków mieszkaniowych. Głównym wsparciem, którym obejmuje się osoby usamodzielniane jest wsparcie socjalne, które jest dla nich niezbędne przy stawianiu pierwszych kroków w samodzielności. Osobom tego wymagającym proponowane jest także wszelkie wspomniane wyżej poradnictwo, z którego osoby usamodzielniane korzystają doraźnie.

W ramach realizacji zadań Programu skierowanych na pomoc w usamodzielnianiu wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo–wychowawczych, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie użytkuje lokal mieszkalny położony przy ul. Żwirki i Wigury 5/9 – który funkcjonuje jako mieszkanie chronione, przeznaczone dla osób z terenu Gminy Miasta Krosno, które ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki, w szczególności: osobie opuszczającej pieczę zastępczą w rozumieniu przepisów o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, zakład dla nieletnich. Mieszkanie to jest formą pomocy społecznej przygotowującą osoby tam przebywające, pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia lub zastępującą pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę. Mieszkanie chronione zapewnia warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku, w integracji ze społecznością lokalną. Osoby zamieszkałe w mieszkaniu chronionym uczą się samodzielnego funkcjonowania oraz prawidłowych nawyków, niezbędnych do radzenia sobie w środowisku, po opuszczeniu pieczy zastępczej.

W okresie od 01.01.2021r. do dnia 31.12.2021r. z pobytu w mieszkaniu chronionym skorzystało łącznie 3 byłych wychowanków pieczy zastępczej. Dwie osoby - to wychowanki placówki opiekuńczo-wychowawczej Dom Dziecka w Krośnie, jedna – to była wychowanka rodziny zastępczej spokrewnionej.

W roku 2021 udzielano następujących świadczeń na rzecz osób usamodzielnianych:

- 1) pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki przyznano dla 10 wychowanków rodzin zastępczych na łączną kwotę 36 301 zł,
- 2) pomoc finansową na zagospodarowanie dla 2 usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych przyznano na łączną kwotę 5 085 zł,
- 3) pomoc pieniężną na usamodzielnienie przyznano dla 1 osoby usamodzielnianej, pochodzącej z rodziny zastępczej na kwotę 7 458 zł,
- 4) pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki przyznano dla 4 wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych na łączną kwotę 18 078 zł,
- 5) pomoc pieniężną na zagospodarowanie dla 1 byłego wychowanka placówki opiekuńczo-wychowawczej przyznano w kwocie 1 695 zł,
- 6) pomoc pieniężną na usamodzielnienie przyznano dla 2 osób usamodzielnianych z placówki opiekuńczo - wychowawczej na kwotę 14 397 zł.

Tabela 4. Wykaz pomocy finansowej przyznanej osobom usamodzielnianym w roku 2021.

	Rodzaj pomocy	ilość wychowankó w z rodzin zastępczych	kwota wypłaconyc h świadczeń	ilość wychowankó w z placówek	kwota wypłaconyc h świadczeń
1.	pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki	10	36 301 zł	4	18 078 zł
2.	pomoc finansową na zagospodarowanie	2	5 085 zł	1	1 695 zł
3.	pomoc pieniężną na usamodzielnienie	1	7 458 zł	2	14 397 zł

Źródło: dane MOPR Krosno

5. Podniesienie jakości świadczonych usług w zakresie pieczy zastępczej.

Zadaniem organizatora rodzinnej pieczy zastępczej jest doskonalenie kadry z zakresu pieczy zastępczej, między innymi poprzez udział pracowników organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w szkoleniach i konferencjach w zakresie pomocy dziecku i rodzinie, współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz dziecka i rodziny, a także systematyczna współpraca z placówkami edukacyjnymi, sądami oraz ośrodkami zdrowia.

W celu podniesienia kompetencji zawodowych pracownicy Działu ds. Asysty Rodziny i Pieczy Zastępczej Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w 2021r. uczestniczyli w następujących konferencjach i szkoleniach:

- „Zaburzenia psychiczne u dzieci i młodzieży”,
- „Jak radzić sobie z ‘trudnym’ zachowaniem dziecka”,
- „Obraz dziecka z mutyzmem wybiórczym”,
- „Zespół Aspergera – praktyczne wskazówki do pracy z dziećmi”,
- „Stres w rozwoju dziecka – problemy i korzyści”,
- „Nowe, cyfrowe dzieciństwo”,
- „ArteTERAPIA dla każdego. Przepis na udane zajęcia”,
- „Jak wzmacniać poczucie wartości u dziecka”,
- „Ochrona Danych Osobowych – „MERITUM””,
- „Autyzm – wiem, rozumiem, pomagam”,
- „Odczarować autyzm”,
- „Przystań w sieci. Jak pomóc uczniom w bezpiecznym korzystaniu z internetu?”,
- „Zapewnienie bezpieczeństwa pracowników socjalnych w trakcie wykonywania czynności zawodowych”,
- udział w grupowej superwizji pracy socjalnej dla Pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Krośnie,
- „Jak wspierać ucznia w uczeniu się – aspekty psychopedagogiczne”,
- „Rodzina zastępcza, twórzmy więzi, możesz mieć wpływ”,
- „Forum Wymiany Doświadczeń”.
-

6. Ustalenie limitu rodzin zastępczych.

Zgodnie z limitem określonym w „Programie wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej na lata 2019-2021” w Gminie Miasto Krosno, w 2021 roku, funkcjonowały 3 rodziny zastępcze, z którymi w latach ubiegłych zawarto umowy o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej, w tym 1 specjalistyczna zawodowa rodzina zastępcza.

W rodzinach tych od dnia 01.01.2021r. do 31.12.2021r. przebywało łącznie 9 dzieci. W przypadku rodziny zastępczej specjalistycznej oraz dwóch rodzin zastępczych zawodowych powiaty, z którymi zawarto w tym celu porozumienia, współfinansowały wynagrodzenie rodzin zawodowych, z uwagi na fakt, iż w rodzinach tych przebywają dzieci z ich terenu. W roku 2021 nie wpłynęły nowe wnioski o utworzenie lub przekształcenie rodziny zastępczej w rodzinę zastępczą zawodową. Wynagrodzenie dla funkcjonujących w mieście Krośnie rodzin zastępczych zawodowych w 2021r. wyniosło łącznie 91 594,21 zł.

Podsumowanie:

W roku 2021r. zakończyła się realizacja założeń przyjętego „Programu wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej na lata 2019-2021”. Podsumowując okres obowiązywania Programu zadania z zakresu wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej na terenie Gminy Krosno realizowane były na wszystkich poziomach. Wszystkie działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Krośnie jako organizatora rodzinnej pieczy zastępczej skierowane były na skuteczną i efektywną pomoc dziecku i rodzinie. Dzięki podejmowanym działaniom nastąpiła lepsza koordynacja działań ukierunkowanych na rozwiązywanie pojawiających się problemów rodziny, wypracowanie modelu współpracy instytucjonalnej, możliwość poszerzenia wiedzy fachowej w różnych zakresach. Zauważono jednocześnie, iż środowisko lokalne mimo pozytywnej reakcji na realizację założonych celów Programu, nie podejmuje koniecznych wyzwań związanych z tworzeniem nowych form rodzinnej pieczy zastępczej. Stanowi to niestety ogólnopolski problem, wskazujący, iż rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej następuje zbyt wolno w stosunku do potrzeb. Pozostałe założenia przyjętego Programu w postaci: wypracowania spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną realizowanego jako wielokierunkowa praca z rodzinami niewydolnymi w zakresie sprawowania funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz przeciwdziałanie ich dysfunkcji, zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży, zapobieganie uzależnieniom, w tym od alkoholu, od środków odurzających i psychoaktywnych, wielokierunkowa praca z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz zadania związane z zapewnieniem dzieciom z Gminy Miasto Krosno optymalnych warunków rozwoju w rodzinnych i instytucjonalnych formach pieczy zastępczej i pomoc w usamodzielnianiu wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych – zostały zrealizowane w stopniu zadawalającym.

Szczegółowe dane dotyczące finansowania zadań gminy oraz powiatu, wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r. zawarte są w sprawozdaniu finansowym, za rok 2021 z realizacji budżetu przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie.

Sporządziła:
Katarzyna Zajdel